

Start > Dokument & lagar > Förordning (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik

Förordning (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik

SFS nr: 2022:1826

Departement/myndighet: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet RSL

Utfärdad: 2022-12-22

Ändrad: t.o.m. SFS 2024:453

Övrig text: Bilagorna är inte med här. Bilaga 7 senast ändrad genom SFS 2023:517.

Bilaga 5 senast ändrad genom SFS 2024:453.

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#) >

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#) >

Innehåll:

[1 kap. Gemensamma bestämmelser](#)

[2 kap. Statligt stöd](#)

[3 kap. Handläggning och prövning av stödärenden](#)

[4 kap. Grundvillkor](#)

[5 kap. Direktstöd](#)

[6 kap. Sektorsstöd](#)

[7 kap. Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden](#)

[8 kap. Kompensationsstöd för bergsområden, områden med naturliga begränsningar och områden med särskilda begränsningar](#)

[9 kap. Stöd för investeringar och projekt samt startstöd](#)

[10 kap. Tekniskt bistånd](#)

[11 kap. Kontroll](#)

[12 kap. Avdrag och administrativa sanktioner](#)

[13 kap. Övriga bestämmelser](#)

Övergångsbestämmelser

1 kap. Gemensamma bestämmelser

1 § Denna förordning har meddelats med stöd av

- 2 § lagen (1994:1708) om EG:s förordningar om strukturstöd och om stöd till utveckling av landsbygden och 4 § lagen (1994:1710) om EG:s förordningar om jordbruksprodukter i fråga om 11 kap. 3-6 §§,
- 3 a § lagen om EU:s förordningar om strukturstöd och om stöd till utveckling av landsbygden i fråga om 5 kap. 14 §,
- 3 § lagen om EG:s förordningar om jordbruksprodukter i fråga om 3 kap. 33 §§ och 6 kap. 17 §,
- 6 § lagen om EU:s förordningar om strukturstöd och om stöd till utveckling av landsbygden och 10 § lagen om EG:s förordningar om jordbruksprodukter i fråga om 13 kap. 6 §,
- 1 § lagen (2015:266) om lokala aktionsgrupper i fråga om 3 kap. 11-16 §§, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

2 § Denna förordning kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013,
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013,
3. kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 av den 7 december 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023-2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC),
4. kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127 av den 7 december 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 med bestämmelser om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, avslutande av räkenskaper, säkerheter och användning av euron,
5. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 av den 21 december 2021 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets

förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet,

6. kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 av den 4 maj 2022 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitikerna samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor,

7. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 av den 31 maj 2022 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitikerna,

8. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1475 av den 6 september 2022 om genomförandebestämmelser för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 vad gäller utvärderingen av strategiska GJP-planer och tillhandahållandet av information för övervakning och utvärdering, och

9. rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.

3 § Stöd enligt denna förordning får lämnas för åtgärder som omfattas av de allmänna målen för den gemensamma jordbrukspolitikerna enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115. Stöden syftar till att främja en hållbar utveckling av jordbruk, livsmedel och landsbygdsområden och bidra till att uppnå följande allmänna mål på de ekonomiska, miljörelaterade och sociala områdena för genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling:

1. främjande av en smart, konkurrenskraftig, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor som säkerställer livsmedelstryggheten på lång sikt,
2. att stödja och stärka miljöskyddet, inbegripet biologisk mångfald, och klimatåtgärder och bidra till att uppnå unionens miljö- och klimatrelaterade mål, bland annat dess åtaganden inom ramen för Parisavtalet, och
3. att förbättra den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområdena.

I artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 anges de specifika mål varigenom de allmänna målen ska uppnås.

Stöd lämnas även för åtgärder för lokalt ledd utveckling genom metoden Leader enligt avdelning III kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-,

migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik. Av artikel 2 i förordning (EU) 2021/2115 framgår i vilken utsträckning förordning (EU) 2021/1060 är tillämplig på stöd enligt förordning (EU) 2021/2115.

4 § Stöd enligt denna förordning lämnas som direktstöd enligt 5 kap., sektorstöd enligt 6 kap., ersättning för miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtgärder enligt 7 kap., kompensationsstöd för bergsområden, områden med naturliga begränsningar och områden med särskilda begränsningar enligt 8 kap., stöd för projekt och investeringar och startstöd enligt 9 kap. Förordning (2023:952).

5 § Stöd får lämnas som ekonomiskt bidrag i den mån det finns medel.

6 § Stöd får inte lämnas

1. för insatser som staten, regioner eller kommuner ska ansvara för enligt lag eller annan författning,
2. för insatser som enbart syftar till att uppfylla krav enligt unionslagstiftningen eller nationell rätt, eller
3. till ett företag som befinner sig i svårigheter enligt definitionen i riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke finansiella företag i svårigheter EUT C 249, 31.7.2014, s. 1 (Celex 52014XC0731).

Första stycket 1 och 2 gäller dock inte stöd enligt 5 kap. med undantag för stöd enligt 13 §, eller 8 kap. Första stycket 3 gäller inte stöd enligt 5, 7 eller 8 kap.

Termer och uttryck

7 § I denna förordning betyder

förfoga över mark: äga eller arrendera mark eller ha nyttjanderätt till mark enligt ett avtal med markägaren,

handläggande myndighet: den myndighet som prövar en ansökan om stöd, åtaganden eller utbetalning av stöd,

jordbruksskifte: ett stycke sammanhängande jordbruksmark som anges i en stödansökan och som inte används för mer än en typ av gröda,

nitratkänsligt område: område som anges i 5 § förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket,

producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn: en erkänd producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn, en erkänd sammanslutning av sådana producentorganisationer, en erkänd gränsöverskridande producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn eller en erkänd gränsöverskridande sammanslutning av sådana producentorganisationer, och

vattendrag: bäck, å, flod, älv, kanal eller damm.

Förordning (2023:952).

7 a § I denna förordning betyder aktiv jordbrukare en stödsökande

1. vars ansökan om stöd omfattar över 36 hektar jordbruksmark eller mer än 50 djurenheter,
2. som har fått upp till 5 000 euro i direktstöd under året före ansökan,
3. som inte har fått direktstöd under året före ansökan men som enligt den handläggande myndighetens bedömning kan beräknas få upp till 5 000 euro i direktstöd under det stödår som ansökan avser, eller
4. som på annat sätt kan visa aktivitet som jordbrukare.

Förordning (2023:952).

7 b § I denna förordning betyder jordbruksverksamhet

1. djuruppfödning, odling och annan produktion av produkter som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag för fiskeriprodukter, samt bomull och skottskog med kort omloppstid, och
2. underhåll av jordbruksareal i ett skick som gör den lämplig för bete eller odling utan några särskilda förberedandeåtgärder utöver användning av sedvanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Förordning (2023:952).

7 c § I denna förordning betyder djurenhet

1. när ordet används i 5, 7 och 8 kap.: en enhet enligt bilagan till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/2290 av den 21 december 2021 om fastställande av regler om beräkningsmetoder för de gemensamma output- och resultatindikatorer som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitik (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013, och
2. när ordet används i 12 kap: en enhet beräknad utifrån den andel av dagarna i en räkningsperiod som ett djur hålls på en anläggning som anges i en ansökan om stöd. Förordning (2023:952).

8 § Termer och uttryck i denna förordning har i övrigt samma betydelse som i

- de EU-förordningar som anges i 2 §,
- kommissionens förordning (EU) 2022/2472 av den 14 december 2022 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 327, 21.12.2022, s. 1),
- kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, och
- kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn. Förordning (2024:453).

Ansvariga myndigheter

9 § Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) är behörig myndighet enligt artikel 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116.

10 § Statens jordbruksverk är förvaltande myndighet för Sveriges strategiska plan enligt artikel 123 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115.

11 § Jordbruksverket är utbetalande organ enligt artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116.

12 § Jordbruksverket utför om inte något annat anges i denna förordning de uppgifter som en medlemsstat har enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 och de EU-förordningar som antagits med stöd av den förordningen.

13 § Jordbruksverket ansvarar för den utvärdering av den strategiska planen som avses i artiklarna 139 och 140 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 och de EU-förordningar som antagits med stöd av den förordningen.

14 § Jordbruksverket fullgör de uppgifter avseende EGFJ och Ejflu som framgår av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om inte något annat särskilt anges i denna förordning eller i förordningen (2009:1464) med instruktion för Statens jordbruksverk.

15 § Ekonomistyrningsverket är attesterande organ enligt artikel 12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116.

Övervakningskommittéer och nationellt nätverk

16 § Genomförandet av den strategiska planen för Sverige ska övervakas av en övervakningskommitté som inrättas av regeringen. Övervakningskommitténs uppgifter framgår av artikel 124 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115.

17 § Regeringen beslutar vilka berörda myndigheter och andra parter som ska vara företrädare i övervakningskommittén. Dessa ska i sin tur utse sina företrädare i kommittén. Jordbruksverket ska för kommittén enligt 16 § inrätta ett sekretariat och offentliggöra en förteckning över kommitténs medlemmar.

Kommittén fattar beslut med enkel majoritet.

18 § Jordbruksverket ansvarar för inrättande och drift av det nationella nätverket för den gemensamma jordbrukspolitiken och ska tillhandahålla ett kansli för nätverket, tillsätta en styrgrupp och följa upp resultatet. Jordbruksverket ska anta stadgar för nätverket. Till styrgruppens ansvar hör planering, styrning och andra frågor av strategisk betydelse för nätverket.

19 § Det nationella nätverket får bedriva avgiftsfinansierad verksamhet som bidrar till att nå målen för nätverkets verksamhet.

Förvaltning av fondmedel och anmälan om brister

20 § Länsstyrelserna, Sametinget och Skogsstyrelsen ska uppfylla sina åtaganden i enlighet med unionsrättsliga och nationella bestämmelser så att förvaltningen av fondmedel är effektiv. Jordbruksverket ska ge myndigheterna stöd att uppfylla sina åtaganden.

Om myndigheterna inte uppfyller kraven enligt första stycket eller i övrigt inte fullgör sina uppgifter enligt denna förordning och därmed riskerar fondens medel, ska Jordbruksverket anmäla bristerna till regeringen.

2 kap. Statligt stöd

Gruppundantag

1 § Stöd till kompetensutveckling för insatser inom skogsbruket enligt 9 kap. 63 § får endast lämnas i enlighet med kapitel I, artikel 47 och artikel 48 i kommissionens

förordning (EU) 2022/2472. Förordning (2023:336).

2 § Stöd enligt 1 § får inte betalas ut till ett företag som är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Stöd av mindre betydelse

3 § Annat stöd än stöd enligt 1 § som faller utanför tillämpningsområdet för artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som annars skulle utgöra statligt stöd får endast lämnas i enlighet med kommissionens förordning (EU) 2023/2831. Förordning (2024:453).

4 § Stöd enligt 9 kap. 48 och 55 §§ får när det gäller vattenbruk som omfattas av kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 endast lämnas i enlighet med de villkor som anges i den förordningen. Förordning (2024:453).

Underlag, information, rapportering och registerföring

5 § En stödmottagare är skyldig att på begäran av den handläggande myndigheten lämna det underlag som behövs för att Sverige ska kunna fullgöra de skyldigheter som följer av kommissionens förordning (EU) 2022/2472, kommissionens förordning (EU) 2023/2831 och kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 och i övrigt lämna sådana uppgifter som myndigheten behöver för att kunna utvärdera om dessa förordningar följs.

Förordning (2024:453).

6 § En ansökan som avser stöd som lämnas i enlighet med kommissionens förordning (EU) 2023/2831 ska innehålla en redogörelse för

1. allt annat stöd av mindre betydelse som stödmottagaren fått under den senaste treårsperioden, och

2. allt annat stöd som stödmottagaren tidigare ansökt om eller beviljats och som avser samma stödberättigande kostnader som ansökan omfattar. Förordning (2024:453).

6 a § En ansökan som avser stöd som lämnas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 ska innehålla en redogörelse för

1. allt annat stöd av mindre betydelse som stödmottagaren har fått under de två föregående beskattningsåren och det innevarande beskattningsåret, och

2. allt annat stöd som stödmottagaren tidigare ansökt om eller beviljats och som

avser samma stödberättigande kostnader som ansökan omfattar. Förordning (2024:453).

7 § Skogsstyrelsen genomför rapporteringen av stöd som omfattas av kommissionens förordning (EU) 2022/2472 och för det register som avses i artikel 13 i den förordningen. Förordning (2023:336).

8 § Jordbruksverket ska föra det register som avses i artikel 6.4 i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014. Förordning (2024:453).

8 a § Jordbruksverket ska föra ett register över stöd som lämnas i enlighet med kommissionens förordning (EU) 2023/2831. Registret ska innehålla de uppgifter som behövs för att det ska vara möjligt att fastställa att de villkor för stöd som anges i förordningen är uppfyllda.

Uppgifterna i registret ska bevaras i tio år från den dag då stödet beslutades. Förordning (2024:453).

9 § Innan ett stöd beviljas enligt kommissionens förordning (EU) 2023/2831 eller kommissionens förordning (EU) nr 717/2014, ska den handläggande myndigheten

1. lämna de upplysningar till sökanden som följer av artikel 7.4 i kommissionens förordning (EU) 2023/2831 och artikel 6.1 i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014, och

2. genomföra den kontroll som följer av artikel 6.4 i kommissionens förordning (EU) 2023/2831 och artikel 6.3 i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014. Förordning (2024:453).

3 kap. Handläggning och prövning av stödärenden

Direktstöd, miljöåtaganden och andra förvaltningsåtaganden, kompensationsstöd för bergsområden, områden med naturliga begränsningar och områden med särskilda begränsningar

Var ansökan ska lämnas in

1 § En ansökan om direktstöd, om miljöåtaganden och andra förvaltningsåtaganden, om kompensationsstöd för bergsområden, områden med naturliga begränsningar eller områden med särskilda begränsningar eller om utbetalning av sådant stöd ska lämnas in till den myndighet som enligt 2 och 3 §§ ska pröva ansökan.

Vilken myndighet som prövar ansökan

2 § Länsstyrelsen prövar ansökningar om stöd, åtaganden eller utbetalning av stöd enligt 5 kap., 7 kap. 12, 16, 19 och 20 §§ samt 8 kap. och beslutar om minskning av stöd för överträdelser av grundvillkoren enligt 12 kap. 23-30 §§.

En ansökan ska prövas av länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs. Om jordbruksverksamheten ligger inom flera län, ska ansökan prövas av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av verksamheten bedrivs.

En ansökan om stöd till företag vars verksamhet helt eller till huvuddelen bedrivs i Blekinge län prövas dock av Länsstyrelsen i Skåne län.

3 § Jordbruksverket prövar ansökningar om åtaganden och utbetalning av stöd enligt 7 kap. 13 och 24 §§.

Stöd för projekt och investeringar samt startstöd och sektorsstöd

Var ansökan ska lämnas in

4 § En ansökan om investeringsstöd, projektstöd, startstöd eller stöd till biodlingssektorn, eller om utbetalning av sådana stöd, ska lämnas in till den myndighet som enligt 5-9 §§ ska pröva ansökan.

Detsamma gäller en ansökan om godkännande av ett operativt program för en producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn eller om utbetalning av stöd till en sådan organisation. Förordning (2023:517).

Vilken myndighet prövar ansökan

5 § Länsstyrelserna prövar ansökningar om stöd och utbetalning av stöd enligt 9 kap. om inte något annat följer av 7-9 §§.

En ansökan ska prövas av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av den verksamhet som ansökan gäller bedrivs eller ska bedrivas.

6 § Jordbruksverket prövar ansökningar om

1. stöd och utbetalning av stöd enligt 6 kap., och
2. godkännande av operativa program för producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn i enlighet med artikel 50 i förordning (EU) 2021/2115. Förordning (2023:517).

7 § Jordbruksverket prövar ansökningar om stöd och utbetalning av stöd enligt 9 kap. 38 och 48 §§.

Jordbruksverket prövar även ansökningar om stöd och utbetalning av stöd enligt 9 kap. 43 och 63 §§ i ärenden där det med hänsyn till åtgärdernas omfattning, karaktär eller av administrativa skäl är lämpligt att prövningen sker samlat.
Förordning (2023:952).

8 § Skogsstyrelsen prövar ansökningar om stöd och utbetalning av stöd enligt 9 kap. 63 § inom hållbart skogsbruk, om inte något annat följer av 7 § andra stycket.

9 § Sametinget prövar ansökningar om stöd och utbetalning av stöd när det gäller stöd till rennäringföretag och annan verksamhet med anknytning till renskötsel eller annat samiskt näringsliv enligt 9 kap. 14, 24, 38 a, 43, 63 och 67 §§, om inte något annat följer av 7 § andra stycket. Förordning (2023:952).

Urvalsförfarande

10 § Den handläggande myndigheten ska prioritera ansökningar om de stöd som anges i 9 kap. 1 § enligt ett urvalsförfarande och i enlighet med urvalskriterier som fastställs av Jordbruksverket. Detta gäller dock inte stöd enligt 9 kap. 39 och 55 §§.

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om förfarandet och om urvalskriterier för prioritering av ansökningar om stöd.
Stöd för lokalt ledd utveckling genom Leader

11 § Förslag till lokalt ledda utvecklingsstrategier och leaderområden ska lämnas in till Jordbruksverket. Bestämmelser om sådana strategier finns i artikel 32 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060.

Jordbruksverket fattar beslut om förslaget till den lokalt ledda utvecklingsstrategin och leaderområdet.

12 § En ansökan om stöd för lokalt ledd utveckling genom Leader ska lämnas in till Jordbruksverket och registreras i Jordbruksverkets it-system.

En ansökan om utbetalning av stöd för lokalt ledd utveckling genom Leader ska lämnas in till Jordbruksverket.

13 § Beslut om urval av insatser enligt 9 kap. 55 § fattas av styrelsen för den lokala aktionsgruppen. Styrelsen ska även fatta beslut om stödbeloppet inom de ramar som

anges i 9 kap. 56-59 §§.

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om urvalsförfarandet.

14 § Den lokala aktionsgruppens beslut om val av en insats ska lämnas till Jordbruksverket för vidare prövning enligt 16 § första stycket. Ett beslut som innebär att en insats inte ska få stöd ska meddelas den som sökt stödet.

15 § Vid den lokala aktionsgruppens handläggning av stödärenden tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om lojalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16-18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvar,
- 24 § om när uppgifter får lämnas muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut, samt
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och om hur ett överklagande går till.

16 § Jordbruksverket fattar beslut om huruvida en insats enligt 9 kap. 60 § första stycket 2 som styrelsen för den lokala aktionsgruppen har valt ut och prioriterat enligt de lokala urvalskriterierna ska få stöd efter en prövning av om insatsen är förenlig med EU:s regelverk, denna förordning och föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning. Jordbruksverket får i beslutet meddela villkor för stödet.

Jordbruksverket prövar ansökan om stöd enligt 9 kap. 60 § första stycket 1 och 3.

Jordbruksverket prövar ansökan om utbetalning av stöd för lokalt ledd utveckling genom Leader och betalar ut stödet.

Gemensamma bestämmelser om stöd

Ansökan om stöd

17 § En ansökan om stöd ska vara skriftlig och innehålla de handlingar och uppgifter som den handläggande myndigheten behöver för att kunna pröva ansökan.

Rättelse och ändring av uppenbara fel

18 § Den som ansöker om stöd enligt 5-9 kap. och om utbetalning av sådant stöd får när som helst på eget initiativ rätta uppenbara fel i ansökan om den handläggande myndigheten godtar det. För att ett fel ska vara uppenbart krävs att den handläggande myndigheten kan upptäcka felet med stöd av de uppgifter som lämnas i ansökan.

Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om vad som är ett uppenbart fel. Förordning (2023:952).

Återkallelse av ansökan

19 § En ansökan om stöd enligt 5, 7 eller 8 kap. får återkallas helt eller delvis av stödmottagaren under de förutsättningar som anges i artikel 7 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173. Om uppgifter om ett djur som omfattas av en ansökan redan har anmälts till den handläggande myndigheten får en anmälan till djurdatabasen om att samma djur har lämnat jordbruksföretaget ersätta en skriftlig återkallelse.

En ansökan om stöd eller utbetalning av stöd enligt 6 eller 9 kap. får när som helst återkallas helt eller delvis av stödmottagaren. Detta gäller dock inte om

1. myndigheten har underrättat stödmottagaren om att den avser att genomföra en kontroll på plats,
2. myndigheten vid kontrollen konstaterar att det finns felaktigheter i förhållande till de uppgifter som stödmottagaren lämnat i ansökan, och
3. återkallelsen gäller den del av ansökan som felaktigheten avser.

En ansökan om stöd eller utbetalning av stöd enligt 6 eller 9 kap. får inte heller återkallas om myndigheten har underrättat stödmottagaren om att det finns felaktigheter i den del av ansökan som återkallelsen avser.

20 § En återkallelse ska vara skriftlig.

Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om återkallelse av ansökan.

Överflyttning av ansökan

21 § Regeringen får besluta att en ansökan ska prövas av en annan länsstyrelse än den länsstyrelse som enligt 2 eller 6 §§ ska pröva ansökan, om det finns risk för att prövningen annars fördröjs på ett sådant sätt att det påverkar Jordbruksverkets möjligheter att betala ut stödet.

Beräkning av arealbaserade stöd

22 § Följande stöd ska beräknas enligt 23-25 a §§ :

- grundläggande inkomststöd för hållbarhet enligt 5 kap. 5 §,
- kompletterande omfördelningsinkomststöd enligt 5 kap. 7 §,
- kompletterande inkomststöd till unga jordbrukare enligt 5 kap. 8 §,
- stöd för ekologisk produktion enligt 5 kap. 14 §,
- stöd för odling av mellangröda och fånggröda och för värbearbetning enligt 5 kap.

20 §,

- stöd för precisionsjordbruk enligt 5 kap. 24 §,
- stöd för skötsel av betesmarker och slåtterängar enligt 7 kap. 12 §,
- stöd för fäbodan enligt 7 kap. 16 §,
- stöd för skötsel av våtmarker och dammar enligt 7 kap. 19 §,
- stöd för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner enligt 7

kap. 20 §, och

- kompensationsstöd för bergsområden och områden med naturliga begränsningar enligt 8 kap. Förordning (2023:517).

23 § Beräkningen av stödet ska ske på grundval av den areal som har angetts i ansökan om stöd.

Om en ansökan omfattar arealer som berättigar till olika stödbelopp per hektar ska stödet beräknas i grupper som ställs samman av de i ansökan angivna arealer som berättigar till stöd med samma belopp.

När det gäller stöd enligt 8 kap. ska genomsnittsvärdena för respektive areal i ansökan beaktas vid beräkningen.

24 § När det gäller en ansökan om stöd enligt 5 kap. 7 eller 8 § där arealen i en grupp enligt 23 § andra stycket är större än den areal som har angetts i ansökan, ska den areal som angetts i ansökan användas för beräkning av stödet.

25 § Om skillnaden mellan den areal som stöd har sökts för och arealen i en grupp enligt 23 § andra stycket inte överstiger 0,10 hektar ska den areal som har angetts i ansökan användas för beräkning av stödet.

25 a § Om sökanden inte återkallar eller ändrar en ansökan om arealbaserat stöd eller inte kan visa att villkoren för stödet är uppfyllda i enlighet med artikel 7.2 eller artikel 10.8 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173, ska stödet beräknas på grundval av den areal som har angetts i ansökan minskad med den areal som berörs av bristande efterlevnad av stödvillkoren. Om bedömningen att villkoren

inte är uppfyllda har gjorts enbart genom analys från arealövervakningssystemet, ska minskningen avse hela jordbruksskiften även om den bristande efterlevnaden avser endast en del av ett skifte. Förordning (2023:517).

Upplysning i beslut om stöd

26 § Ett beslut om stöd ska innehålla en upplysning om innehållet i 33 §.

Force majeure och exceptionella omständigheter

27 § En stödmottagare som vill åberopa force majeure eller exceptionella omständigheter enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 ska anmäla det skriftligt till den handläggande myndigheten eller, om anmälan avser uppfyllande av grundvillkor enligt 4 kap. i fråga om stöd enligt 7 kap. 13 och 24 §§, till länsstyrelsen. Anmälan ska ha kommit in inom 15 arbetsdagar från den tidpunkt då stödmottagaren haft möjlighet att lämna in anmälan. Förordning (2023:517).

28 § Om en stödmottagare inte har kunnat uppfylla villkoren för stöd enligt 5, 7 eller 8 kap. på grund av force majeure eller exceptionella omständigheter ska han eller hon ändå ha rätt till stöd för den areal eller de djur som berättigade till stöd vid tidpunkten för den händelse som utgjorde force majeure eller då de exceptionella omständigheterna inträffade. Om stödmottagarens möjligheter att fortsätta uppfylla villkoren för åtagandet påverkats ska åtagandet anpassas efter omständigheterna.

29 § Om en stödmottagare inte har kunnat uppfylla villkor i ett beslut om stöd enligt 6 eller 9 kap. på grund av force majeure eller exceptionella omständigheter ska inga avdrag göras på stödet för de brister som beror på force majeure eller exceptionella omständigheter.

Kontrollvägran

30 § En ansökan om stöd eller utbetalning av stöd ska avslås om stödmottagaren förhindrar genomförandet av en kontroll på plats (kontrollvägran). Detta gäller dock inte om stödmottagarens agerande beror på force majeure eller exceptionella omständigheter.

Om en medlem i eller ett dotterbolag till en producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn förhindrar kontroll på plats av en enskild insats, ska stöd inte betalas ut för den del av ansökan om utbetalning som avser organisationens

kostnader för den insatsen. Detta gäller dock inte om medlemmens eller dotterbolagets agerande beror på force majeure eller exceptionella omständigheter.

Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om kontrollvägran. Förordning (2023:517).

Förskott

31 § Den myndighet som beslutar om stöd enligt 6 eller 9 kap. får besluta om förskottsutbetalning. Förskottsutbetalning av stöd till biodlingssektorn enligt 6 kap. och stöd enligt 9 kap. får lämnas med högst hälften av det beviljade stödet, dock högst 250 000 kronor och högst motsvarande den statliga medfinansieringen av stödet.

När det gäller stöd enligt 9 kap. 60 § första stycket 3 får förskott trots första stycket lämnas med högst hälften av det beviljade stödet, dock högst 500 000 kronor och högst motsvarande den statliga medfinansieringen av stödet.

Första stycket gäller inte stöd enligt 9 kap. 24 § i de fall stöd lämnas för en enhetskostnad eller stöd enligt 9 kap. 67 §. Förordning (2023:517).

31 a § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om förskottsutbetalning enligt 31 §. Förordning (2023:517).

32 § Förskott får inte lämnas till myndigheter, regioner och kommuner.

Utbetalning av stöd

33 § Innan stödet betalas ut ska Jordbruksverket kontrollera att utbetalningen enligt den handläggande myndighetens beslut är förenlig med EU:s regelverk, denna förordning, föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning och de villkor som gäller för stödet.

Om Jordbruksverket anser att förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda, ska Jordbruksverket besluta att inte betala ut stödet. Jordbruksverket ska i sådana fall lämna tillbaka stödärendet till den handläggande myndigheten. Jordbruksverkets beslut innebär att beslutet om utbetalning upphör att gälla. Förordning (2023:336).

34 § Ett stödbelopp som är lägre än 1 000 kronor per åtgärd och stödår och som avser stöd enligt 7 kap. 12, 13, 16 eller 19 § eller 8 kap. ska inte betalas ut.

Den handläggande myndigheten får avslå ansökan om, eller häva, åtaganden enligt 7 kap. om åtagandet motsvarar mindre än 1 000 kronor per år.

Översynsklausul

35 § För stöd enligt 7 kap. gäller att åtagandena och insatserna ska anpassas till de obligatoriska normer, krav eller skyldigheter som avses i artikel 70.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115. Åtaganden och insatser som varar längre tid än den strategiska planen ska anpassas till den rättsliga ram som gäller för nästa planperiod.

Om stödmottagaren inte godtar en sådan anpassning enligt i första stycket, ska åtagandet upphöra att gälla. Återbetalning ska inte krävas för den tidsperiod under vilken åtagandet gällde.

Ersättningsnivåerna för stöd enligt första stycket får justeras under pågående åtagandeperiod.

Bemyndigande om uppgiftsskyldighet

36 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om skyldighet för stödmottagare att

1. lämna de uppgifter som behövs för den utvärdering som avses i 1 kap. 13 §,
2. lämna de uppgifter och underlag som behövs för utbetalning av stöd.

Bemyndiganden om ansökan och handläggningen

37 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om

1. inom vilken tid en ansökan ska lämnas in,
2. vad en ansökan ska innehålla, och
3. att en ansökan ska göras elektroniskt och på vilket sätt det ska ske.

It-system för ärenden om stöd

38 § Hos Jordbruksverket ska det finnas it-system för

1. elektronisk behandling av uppgifter i ärenden om stöd enligt denna förordning, och
2. lagring av uppgifter om genomförandet av den strategiska planen som krävs för den övervakning och utvärdering som utförs av Jordbruksverket.

39 § Jordbruksverket, länsstyrelserna, Sametinget och Skogsstyrelsen ska lämna de uppgifter till it-systemen som behövs för att pröva ett ärende om stöd.

En lokal aktionsgrupp som handlägger ärenden om stöd för lokalt ledd utveckling genom Leader ska lämna de uppgifter som tillförs ärendet till it-systemen.

40 § Uppgifter som länsstyrelserna, Sametinget, Skogsstyrelsen eller en lokal aktionsgrupp har lämnat till it-systemen ska på begäran lämnas ut till Jordbruksverket.

41 § Jordbruksverket ska på begäran lämna uppgifter i ärenden om stöd till Ekonomistyrningsverket.

Jordbruksverket ska på begäran av en lokal aktionsgrupp lämna ut de uppgifter som behövs för gruppens handläggning av stöd.

42 § Uppgifter om stödmottagare i Blekinge län som Länsstyrelsen i Skåne län har lämnat till it-systemen ska på begäran lämnas ut till Länsstyrelsen i Blekinge län.

43 § Ett sådant organ som avses i artikel 3.56 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EG) nr 834/2007 ska, på begäran av en länsstyrelse, lämna uppgifter till länsstyrelsen om kontroll och certifiering av ekologisk produktion.

Direktåtkomst

44 § Jordbruksverket får ha direktåtkomst till uppgifter som länsstyrelserna, Sametinget, Skogsstyrelsen eller en lokal aktionsgrupp har lämnat till it-systemen.

45 § Ekonomistyrningsverket får ha direktåtkomst till uppgifter i ärenden om stöd som myndigheten behöver för att kunna fullgöra sitt arbete som attesterande organ för Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu).

46 § En lokal aktionsgrupp får ha direktåtkomst till uppgifter i ärenden som avser stödinsatser som gruppen ska besluta om enligt 13 §.

Samlad information till enskilda

47 § Jordbruksverket och länsstyrelserna ska tillhandahålla samlad information till en stödmottagare om stödmottagarens ärenden enligt denna förordning.

Uppgifter i it-systemen som registrerats av Jordbruksverket och länsstyrelserna ska på begäran lämnas ut till en länsstyrelse.

För att fullgöra sin uppgift enligt första stycket får Jordbruksverket och länsstyrelserna ha direktåtkomst till uppgifterna i it-systemen.

48 § Jordbruksverket är personuppgiftsansvarigt för behandling av de personuppgifter som Jordbruksverket har lämnat till it-systemen.

Länsstyrelserna, Sametinget och Skogsstyrelsen är personuppgiftsansvariga för behandling av de personuppgifter som de har lämnat till it-systemen.

49 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om en organisatorisk funktion som är gemensam för Jordbruksverket och länsstyrelserna och som ska tillhandahålla sådan samlad information som avses i 47 §.

Integrerat administrations- och kontrollsystem

50 § Jordbruksverket ska inrätta ett sådant integrerat administrations- och kontrollsystem som avses i artikel 65 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 för hantering av areal- och djurbaserade stöd enligt 5 kap., 7 kap. 12, 13, 16 och 19 §§ samt 8 kap.

Av artikel 66 i förordning (EU) 2021/2116 framgår att systemet ska bestå av ett identifieringssystem för jordbruksskiften, ett geospatialt ansökningssystem och ett djurbaserat ansökningssystem, ett arealövervakningssystem, ett system för identifiering av stödmottagare, ett kontroll- och sanktionssystem samt ett system för identifiering och registrering av djur.

Systemet ska hållas uppdaterat.

51 § Jordbruksverket ska varje år bedöma kvaliteten på identifieringssystemet för jordbruksskiften, det geospatiala ansökningssystemet och arealövervakningssystemet i enlighet med artiklarna 68-70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 (EU-metoden).

4 kap. Grundvillkor

Normer för god jordbrukssed och goda miljöförhållanden

1 § Som villkor för stöd enligt 5 kap., ersättningar enligt 7 kap. eller stöd enligt 8 kap. gäller, utöver de villkor som föreskrivs för respektive stöd, att stödmottagaren uppfyller de verksamhetskrav enligt unionsrätten som anges i artikel 12 och i bilaga III i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 och de normer för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som anges i detta kapitel.

Bevarande av permanent gräsmark (GAEC 1)

2 § Andelen permanent gräsmark på nationell nivå i förhållande till den totala arealen jordbruksmark får inte minska med mer än 5 procent i förhållande till andelen 2018 (gränsvärde). Om en sådan minskning inträffar gäller 22 §.

Skydd av våt- och torvmark (GAEC 2)

3 § Grävning av diken och fördjupning av befintliga diken på våt- eller torvmark får inte ske utan tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken när sådant tillstånd krävs. Förordning (2023:517).

3 a § Jordbruksmark får inte läggas i träda utan växtlighet på torvmarker.

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta om undantag från första stycket om det behövs för bekämpning av rotgallnematoder. Förordning (2023:517).

3 b § Åkermark som är permanent gräsmark på torvmark får inte plöjas oftare än vart fjärde år. Förordning (2023:517).

Bränning av stubbåkrar (GAEC 3)

4 § Stubbåkrar får inte brännas.

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta om undantag från första stycket om det behövs av växtskyddsskäl.

Buffertremsor längs vattendrag (GAEC 4)

5 § Om jordbruksmark gränsar mot ett vattendrag eller en sjö får gödningsmedel inte spridas på en två meter bred remsa av jordbruksmarken närmast vattendraget eller sjön. Jordbruksmark närmare än tre meter från kanten till ett vattendrag eller en sjö får aldrig gödslas.

Växtskyddsmedel får inte spridas på jordbruksmark närmare än sex meter från kanten till ett vattendrag eller en sjö.

Jordbearbetning på sluttande mark mot vatten (GAEC 5)

6 § Åkermark med över 15 procents lutning mot ett vattendrag, ett hav eller en sjö ska lämnas bevuxen eller obearbetad från och med den 15 september till och med den 15 februari.

Förordning (2023:952).

Marktäckning för att undvika barmark under känsliga perioder (GAEC 6)

7 § Åkermark ska under känsliga perioder ha marktäckning med en gröda som godkänts av Jordbruksverket. Av åkermarken ska marktäckningen utgöra minst

- 70 procent i Skåne län, Hallands län och Blekinge län,

- 50 procent i Östergötlands län, Jönköpings län, Kronobergs län, Kalmar län,

Gotlands län och Västra Götalands län,

- 40 procent i Örebro län, Västmanlands län, Uppsala län, Stockholms län,

Södermanlands län och Värmlands län i kompensationsstödsområde 6-13, och

- 30 procent i Gävleborgs län, Värmlands län i kompensationsstödområde 3-5,

Dalarnas län, Jämtlands län, Västernorrlands län, Västerbottens län och Norrbottens län.

En känslig period börjar vid skörd av huvudgrödan. Under känsliga perioder får marken endast jordbearbetas inför sådd av fånggrödor, mellangrödor, vallväxter eller höstgrödor.

Marktäckningen får upphöra tidigast

- den 20 oktober i Skåne län, Hallands län och Blekinge län,

- den 10 oktober i Östergötlands län, Jönköpings län, Kronobergs län, Kalmar län,

Gotlands län, Västra Götalands län, Örebro län, Västmanlands län, Uppsala län,

Stockholms län, Södermanlands län och Värmlands län i kompensationsstödsområde 6-13,

- den 1 oktober i Gävleborgs län, Värmlands län i kompensationsstödsområde 3-5 och Dalarnas län utanför kompensationsområde 1-3, och

- den 15 september i Västernorrlands län, Västerbottens län, Norrbottens län,

Jämtlands län och Dalarnas län i kompensationsstödsområde 1-3.

8 § En jordbrukare får efter anmälan avstå från att tillämpa kravet för Skåne län, Hallands län och Blekinge län enligt 7 § första stycket för

1. mekanisk bearbetning av jorden efter att potatis har skördats,

2. mekanisk bearbetning av ogräs om jordbrukaren har certifierats i enlighet med

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848, eller

3. mekanisk bearbetning för bekämpning av ogräs som är resistent mot bekämpningsmedel och avgränsat till renkavle (*Alopecurus myosuroides*).

Marktäckningen får dock inte underskrida det krav på minst 60 procent höst- eller vinterbevuxen mark i Skåne län, Hallands län och Blekinge län som föreskrivs i 11 § förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket.

Anmälan ska göras hos den handläggande myndigheten. Myndigheten ska säkerställa att möjligheterna till undantag inte missbrukas. Förordning (2023:952).

9 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om vilka grödor som godkänns som marktäckning enligt 7 §.

Växtföljd (GAEC 7)

10 § En jordbrukare ska byta gröda på minst 33 procent av åkermarken varje år.

Ingen ettårig gröda får odlas i mer än tre år i rad på samma mark.

Första och andra stycket gäller inte fleråriga grödor, träd, skyddszoner, grönsaker, bär och medicinalväxter.

Kraven ska tillämpas från och med stödåret 2024 i enlighet med artikel 1.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1317 av den 27 juli 2022 om undantag från Europaparlamentets och rådets Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 vad gäller tillämpningen av normerna för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC-normer) 7 och 8 för ansökningsåret 2023. Referensår för kraven är 2023.

11 § Byte av gröda mellan ettåriga grödor å ena sidan och vall och övriga undantagna grödor enligt 10 § tredje stycket å andra sidan räknas som sådant grödbyte som avses i 10 § första stycket.

12 § Majs får odlas mer än tre år i följd om det varje år odlas med insådd av vallväxter bestående av gräs eller gräs i blandning med vallbaljväxter och där insådden görs senast i juni månad och bryts tidigast den 1 mars året därefter.

13 § Färsipotatis som skördas före den 1 juli och varje år följs av en annan gröda under växtsäsongen får odlas mer än tre år i följd om den efterföljande grödan har en sammanlagd växtperiod på minst tio veckor.

Om den efterföljande grödan är sallat eller spenat ska växtperioden i stället vara minst åtta veckor.

14 § Kraven på växtföljd gäller inte

1. företag med mindre än tio hektar åkermark,
2. företag som är certifierade enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848,
3. företag med åkermark som till mer än 75 procent används för produktion av gräs eller annat örtartat foder, används för odling av baljväxter eller ligger i träda, eller en kombination av dessa, eller
4. företag med en stödberättigande jordbruksareal som till mer än 75 procent av den stödberättigande jordbruksarealen är permanent gräsmark, används för produktion av gräs eller annat örtartat foder eller en kombination av dessa.

Icke produktiv yta, landskapselement och förbud mot klippning av häckar (GAEC 8)

15 § Ett jordbruksföretag ska avsätta minst 4 procent av åkermarken som icke produktiv yta (miljöyta).

Med miljöyta avses

1. bevuxen träda,
2. blommande träda,
3. bevuxen fältkant med minst två meters bredd,
4. blommande fältkant med minst två meters bredd, och
5. grüngödslingsgröda.

Bevuxen träda får dock användas för produktion under stödåret 2023 i enlighet med artikel 1.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1317.

15 a § Med miljöyta enligt 15 § avses under stödåret 2024 även jordbruksmark som avsätts för odling av kvävefixerande grödor eller fånggrödor utan användning av växtskyddsmedel i enlighet med artikel 1.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/587 av den 12 februari 2024 om undantag från Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 vad gäller tillämpningen av GAEC-norm 8 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, datum för stödberättigande för utgifter avseende bidrag från EGFJ och regler för ändringar av strategiska GJP-planer för ändringar av vissa miljösystem för ansökningsåret 2024.

Med kvävefixerande grödor avses huvudgröda av växter inom familjen ärtväxter (Fabaceae) eller blandningar med spannmål där andelen ärtväxter utgör minst 50

procent av utsädesblandningens vikt.

Med fånggröda avses växtlighet som har sin huvudsakliga tillväxt mellan två huvudgrödor och som odlas med syftet att minska växtnäringsförlusterna eller med syftet att öka inlagringen av kol efter huvudgrödans skörd. Med fånggröda avses även insådd av vall i huvudgröda. Förordning (2024:141).

15 b § Vid avsättning av jordbruksmark för odling enligt 15 a § får inte samma skifte avsättas som både miljöyta med kvävefixerande grödor och miljöyta med fånggröda. Förordning (2024:141).

15 c § Mark som används till kvävefixerande grödor enligt 15 a § får jordbearbetas och gödslas. Förordning (2024:141).

15 d § Vid sådd av fånggröda enligt 15 a § gäller att

1. fånggrödan ska sås in i huvudgrödan eller efter skörd av huvudgrödan, vid en sådan tidpunkt och på ett sådant sätt att den har möjlighet att utvecklas efter lokala förhållanden och väderlek,
2. fånggrödan tidigast får brytas den 20 oktober i Blekinge, Hallands och Skåne län och tidigast den 10 oktober i övriga län, och
3. gödselmedel inte får användas mellan skörd av huvudgrödan och det datum som fånggrödan får brytas. Förordning (2024:141).

15 e § En miljöyta med fånggröda enligt 15 a § berättigar inte till stöd för fång- eller mellangrödor enligt 5 kap. 20 § första stycket 1 eller 2. Förordning (2024:141).

15 f § En miljöyta med kvävefixerande grödor enligt 15 a § berättigar inte till stöd för ekologisk produktion enligt 5 kap. 14 §. Förordning (2024:141).

16 § Bevuxen träda enligt 15 § får under 2023 inte sås in med majs, sojabönor eller skottskog med kort omloppstid.

17 § För att fastställa hur kravet i 15 § första stycket uppfylls ska arealen av miljöytan multipliceras med en viktningsfaktor. En omräkningsfaktor ska användas för att multiplicera längden på fältkanten till en fastställd areal.

Vid fastställandet ska

1. viktningsfaktorn 1 användas för 15 § andra stycket 1 och 5 samt 15 a §,
2. viktningsfaktorn 2 användas för 15 § andra stycket 3,
3. viktningsfaktorn 3 användas för 15 § andra stycket 2,
4. viktningsfaktorn 4 användas för 15 § andra stycket 4, och

5. omräkningsfaktorn 5 användas för 15 § andra stycket 3 och 4. Förordning (2024:141).

18 § Bestämmelsen i 15 § första stycket gäller inte

1. jordbruksföretag med mindre än tio hektar åkermark,
2. företag med mark som till mer än 75 procent används för produktion av gräs eller annat örtartat foder, ligger i träda, används för odling av baljväxter eller en kombination av dessa,
3. företag med en stödberättigande jordbruksareal som till mer än 75 procent av den stödberättigande jordbruksarealen är permanent gräsmark, används för produktion av gräs eller annat örtartat foder eller en kombination av dessa, eller
4. företag som till huvuddelen är belägna i utpekade områden enligt bilaga 1 och uppfyller kraven som anges i punkt c i fotnoten till första strecksatsen i den norm (GAEC 8) för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som anges i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115. Förordning (2023:952).

19 § Landskapselement i utpekade områden enligt bilaga 2 som utgörs av solitärträd, småvatten, öppna diken, stenmurar i åkermark, permanenta grödor på åkermark och permanent gräsmark på åkermark får inte tas bort eller skadas. Landskapselement som omfattas av biotopskydd enligt 7 kap. 11 § miljöbalken och för vilka dispens har medgetts enligt 7 kap. 11 § miljöbalken får dock tas bort.

Landskapselement som inte omfattas av biotopskydd får tas bort om länsstyrelsen har godkänt detta enligt vad som gäller för dispens från förbudet i 7 kap. 11 § miljöbalken.

20 § Häckar belägna på jordbruksmark och träd som utgör landskapselement enligt 19 § får inte beskäras under perioden från den 1 april till och med den 15 augusti. Förordning (2023:952).

Omställning eller plöjning av betesmarker och slätterängar i Natura 2000-områden (GAEC 9)

21 § Betesmarker och slätterängar som är belägna inom ett Natura 2000-område får inte ställas om till annan markanvändning eller plöjas om inte bevarandeplanen för Natura 2000-området tillåter det.

Jordbruksverkets åtgärder om andelen permanent gräsmark minskar

22 § I fall som avses i 2 § gäller följande.

Jordbruksverket ska ålägga de jordbruksföretag som under året och de två föregående åren har ställt om permanent gräsmark till åkermark att återställa åkermarken till permanent gräsmark så att den nationella kvoten av permanent gräsmark åter kommer att ligga inom gränsvärdet.

Jordbruksverket ska bestämma hur mycket åkermark som varje jordbruksföretag ska återställa.

Jordbruksverket får besluta om förbud mot att ställa om permanent gräsmark till åkermark för att säkerställa att andelen permanent gräsmark i förhållande till den totala arealen jordbruksmark är inom gränsvärdet.

23 § Jordbruksverket ska varje år fastställa andelen permanent gräsmark i förhållande till den totala arealen jordbruksmark på grundval av de arealer som angetts i ansökan om stöd för det året av stödmottagare som får stöd enligt 5, 7 eller 8 kap.

Administrativ sanktion

24 § I 12 kap. 23-31 §§ finns bestämmelser om administrativa sanktioner.

Bemyndigande

25 § Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om normerna enligt detta kapitel.

5 kap. Direktstöd

1 § Frikopplat direktstöd enligt avdelning III kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 lämnas som

1. grundläggande inkomststöd för hållbarhet,
2. kompletterande omfördelningsinkomststöd för hållbarhet,
3. kompletterande inkomststöd till unga jordbrukare, och
4. stöd för klimatet och miljön.

Kopplat direktstöd lämnas som inkomststöd för produktion av nötkreatur.

Stöd lämnas till den som är aktiv jordbrukare.

Enhetsbelopp

2 § Jordbruksverket ska för varje stödår besluta om enhetsbelopp för varje typ av direktstöd.

3 § Enhetsbeloppen ska grundas på förhållandet mellan den indikativa budgeten för stödet och det antal hektar jordbruksmark eller det antal djur som beräknas berättiga till stöd med respektive enhetsbelopp.

Enhetsbeloppen ska, om det behövs, höjas eller sänkas i följande ordning så att

1. beloppen inte överskrider eller underskrider det högsta respektive det lägsta enhetsbeloppet enligt bilaga 3,
2. det totala stödet inte överskrider det fastställda högsta anslaget för kopplat inkomststöd eller underskrider det fastställda lägsta anslaget för omfördelningsstöd, stöd till unga jordbrukare och stöd för klimatet och miljön, och
3. direktstöden tillsammans inte överskrider anslaget för direktstöd per kalenderår enligt bilaga V till Europaparlamentets och rådets förordning 2021/2115 eller så att anslaget enligt bilaga V utnyttjas i så hög grad som möjligt.

Om justeringen enligt andra stycket 3 inte är tillräcklig får även övriga enhetsbelopp justeras, om de fastställda högsta eller lägsta anslagen enligt andra stycket 2 kan tillgodoses.

Förutsättningar för att få frikopplat direktstöd

4 § För att en stödmottagare ska kunna få frikopplat direktstöd krävs att ansökan omfattar minst fyra hektar jordbruksmark. Detta gäller dock inte om stödmottagaren är berättigad till kopplat inkomststöd för produktion av nötkreatur enligt 29 § och det sammanlagda stödbeloppet motsvarar minst 100 euro.

Grundläggande inkomststöd för hållbarhet

5 § Grundläggande inkomststöd för hållbarhet enligt artikel 21 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 lämnas till den som förfogar över marken. Förordning (2023:336).

6 § Stöd lämnas årligen med ett enhetsbelopp per hektar stödberättigande jordbruksmark enligt bilaga 3.

Kompletterande omfördelningsinkomststöd för hållbarhet

7 § Kompletterande omfördelningsinkomststöd för hållbarhet enligt artikel 29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 lämnas till den som

beviljas grundläggande inkomststöd för hållbarhet.

Stöd lämnas årligen med ett enhetsbelopp enligt bilaga 3 för det antal hektar jordbruksmark som sökanden beviljas grundläggande inkomststöd för, dock högst för 150 hektar varje år.

Kompletterande inkomststöd till unga jordbrukare

8 § Kompletterande inkomststöd enligt artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 lämnas årligen till unga jordbrukare under en period om högst fem år, dock längst till och med stödåret 2027. Stöd lämnas för det antal hektar jordbruksmark för vilka stödmottagaren beviljas grundläggande inkomststöd för hållbarhet, dock högst för 200 hektar varje år.

Stöd får även lämnas till unga jordbrukare som har fått stöd enligt artikel 50 i Europaparlamentets och rådets förordning 1307/2013 av den 17 december 2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitik och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) 73/2009 under återstoden av den period som regleras i artikel 50.5 i den förordningen.

Stöd lämnas med ett enhetsbelopp enligt bilaga 3.

9 § Som förutsättning för stöd enligt 8 § gäller att en ung jordbrukare

1. etablerar sig som ansvarig för det jordbruksföretag som stödet avser för första gången samma år som den första ansökan om stöd lämnas in eller under de fem år som föregår den första ansökan om stöd, och
2. inte har varit ansvarig för något annat jordbruksföretag tidigare, och
3. är högst 40 år under det år då den första ansökan lämnas in.

Om den unga jordbrukaren etablerar sig som ansvarig för jordbruksföretaget det år som den första ansökan om stöd lämnas in ska etableringen ha skett senast den sista ansökningsdagen.

Om flera unga jordbrukare är ansvariga för ett företag som är en juridisk person ska tidpunkten för etablering anses vara den tidpunkt då den första unga jordbrukaren etablerade sig.

10 § Som ansvarig för ett jordbruksföretag anses den som utövar faktisk och varaktig kontroll när det gäller ledning av företaget och beslut om ersättningar och

ekonomiska risker, oavsett om personen driver företaget som enskild näringsverksamhet eller om företaget bedrivs i form av en juridisk person.

För att någon ska anses vara ansvarig för en juridisk person krävs dessutom att han eller hon är delägare i och firmatecknare för den juridiska personen.

11 § Som förutsättning för stöd enligt 8 § gäller även att den som är ansvarig för ett jordbruksföretag har

1. gymnasieexamen eller motsvarande utländsk utbildning, eller
2. arbetslivserfarenhet inom jordbruksnäringen, trädgårdsnäringen eller rennäringen motsvarande minst 12 månaders heltidsarbete.

Den ansvarige ska uppfylla kraven i första stycket 1 eller 2 senast den sista ansökningsdagen för stödet.

12 § För en fysisk person som har kontroll över en juridisk person, som ensam eller tillsammans med andra fysiska eller juridiska personer kontrollerar en stödmottagare som är en juridisk person, gäller de villkor som anges i 9-11 §§.

Stöd för klimatet och miljön

13 § Stöd för klimatet och miljön enligt artikel 31 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 lämnas enligt 14-27 §§.

Stöd för ekologisk produktion

14 § Stöd för ekologisk produktion av grödor och djur lämnas årligen till den som bedriver sådan produktion som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848.

Produktionen ska vara godkänd som ekologisk produktion eller godkänd för omställning till ekologisk produktion av ett kontrollorgan.

Stöd lämnas med ett enhetsbelopp enligt bilaga 3.

15 § Som förutsättning för stöd för ekologisk produktion gäller att den mark som stödet avser är av ägoslaget åkermark.

Stöd lämnas till den som förfogar över marken.
Förordning (2023:336).

16 § Som förutsättning för stöd för ekologisk produktion gäller att grödan odlas med sikte på god skörd och skördas för att användas till foder, livsmedel, utsäde, industriändamål eller energiändamål.

17 § Ett jordbruksskifte ska omfatta en sammanhållen areal om minst 0,1 hektar för att berättiga till stöd.

18 § Som förutsättning för stöd för produktion av djur gäller att djurhållningen avser djurslagen mjölkkor, am- och dikor, ungnöt, tackor, getter (hondjur), suggor, slaktsvin, värphöns eller slaktkycklingar. Stöd lämnas för åkermark upp till samma antal hektar som det antal djurenheter för produktion av djur som ansökan omfattar.

När det gäller tacka och get (hondjur) motsvarar ett djur 0,2 djurenheter.

19 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om hur innehav av djur ska beräknas och inom vilka perioder djuren ska hållas i fråga om stöd som förutsätter hållande av djur.

Stöd för odling av mellangröda och fånggröda och stöd för vårbearbetning

20 § Stöd får lämnas årligen för

1. odling av mellangröda för kolinlagring,
2. odling av fånggröda för minskat kväveläckage, och
3. vårbearbetning för minskat kväveläckage.

Stöd lämnas med ett enhetsbelopp enligt bilaga 3.

21 § Stöd får inte lämnas för odling av mellangröda för kolinlagring och fånggröda för minskat kväveläckage om majs har odlats på marken under samma år.

22 § Stöd får lämnas för odling på mark som är av ägoslaget åkermark. För att berättiga till stöd för odling av mellangröda ska marken finnas inom stödområde 6-12 enligt bilaga 6 eller inom ett område utan kompensationsstöd. För att berättiga till stöd för odling av fånggröda och stöd för vårbearbetning ska marken finnas inom ett nitratkänsligt område.

Stödet lämnas till den som förfogar över marken. Förordning (2023:952).

23 § Ett jordbruksskifte ska omfatta en sammanhållen areal om minst 0,1 hektar för att berättiga till stöd för odling av mellangröda och fånggröda och för vårbearbetning

Stöd för precisionsjordbruk

24 § Stöd för precisionsjordbruk enligt artikel 31 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 får lämnas årligen för genomförande av planering för precisionsjordbruk på åkermark och permanent gräsmark på åkermark i ett nitratkänsligt område. Stöd lämnas inte för arealer med träd eller permanenta grödor.

Stöd lämnas till den som förfogar över marken.

Stöd lämnas med ett enhetsbelopp enligt bilaga 3.
Förordning (2023:336).

25 § För att stödmottagaren ska ha rätt till stöd ska företaget ha

1. en dokumenterad växtodlingsplan för alla skiften,
2. en dokumenterad växtnäringsbalans,
3. en dokumenterad markkartering, och
4. en dokumenterad analys av växtnäringsämnen i flytgödsel, om det används.

26 § I de fall det finns en dräneringsbrunn ovan mark som omges av enbart åkermark på skiftet ska brunnen omges av en bevuxen zon på minst två meter för att stödmottagaren ska ha rätt till stöd.

27 § Ett jordbruksskifte ska omfatta en sammanhållen areal om minst 0,1 hektar för att berättiga till stöd.

28 § Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om stöd till precisionsjordbruk.

Kopplat direktstöd

Kopplat inkomststöd för produktion av nötkreatur

29 § Kopplat inkomststöd enligt artikel 32 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 får lämnas årligen för nötkreatur. Stöd lämnas inte för amerikansk bison och jak.

30 § Stöd lämnas med ett enhetsbelopp per år och djur enligt bilaga 3. Stödet beräknas på det antal dagar som varje djur enligt Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister (CDB) hålls på den eller de registrerade anläggningar som sökanden har anmält i sin ansökan om stöd. Ett djur kan berättiga till stöd i fler än en

ansökan. Ett djur berättigar dock inte till stöd i flera dagar än antalet dagar i den innevarande räkningsperioden. Antalet dagar räknas från och med dagen efter det att djuret har passerat tolv månaders ålder.

Om ett djur anländer till en anläggning samma dag som det har lämnat en annan anläggning ska den dagen i stödhänseende tillgodoräknas den anläggning som djuret lämnat. Den påföljande dagen ska omfattas av räkningsperioden för den anläggning som djuret anländer till.

För att djuret ska berättiga till stöd krävs det att djuret under räkningsperioden är korrekt märkt, journalfört och rapporterat i enlighet med artiklarna 108-120 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag").

31 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om referensdatum och den tid som kravet i 30 § tredje stycket ska ha varit uppfyllt för att stödet ska betalas ut.

Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om beräkningen av stödet.

6 kap. Sektorsstöd

Stöd till biodlingssektorn

1 § Stöd till biodlingssektorn enligt 5-10 §§ får lämnas för åtgärder som genererar kollektiv nytta för biodlingssektorn. Om stödmottagaren har intäkter av insatsen under dess genomförande ska de stödberättigande kostnaderna minskas med ett belopp som motsvarar intäkterna. Förordning (2023:517).

2 § Stöd får lämnas om Jordbruksverket genom en utlysning har meddelat att sådant stöd får lämnas.

Stöd får även lämnas till den handläggande myndigheten för att genomföra ett projekt

1. genom upphandling, eller
2. om det finns särskilda skäl, i egen regi.

Förordning (2023:517).

3 § Stöd lämnas med 100 procent av de stödberättigande kostnaderna.

4 § Av artikel 22.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 framgår i vilka fall stöd lämnas för mervärdesskatt.

4 a § Stöd lämnas inte för utgifter som finansieras med andra medel. Förordning (2023:517).

Rådgivning och tekniskt stöd

5 § Stöd får lämnas för projekt för rådgivning, tekniskt stöd, utbildning, information och erfarenhetsutbyte till biodlare och biodlingsorganisationer.

Stöd får lämnas till myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag.
Förordning (2023:517).

Analyser

6 § Stöd får lämnas för kostnader för laboratorieanalyser av honung och andra biodlingsprodukter.

Stöd får lämnas till myndigheter, föreningar, andra organisationer och företag.
Förordning (2023:517).

Tillämpad forskning

7 § Stöd får lämnas för tillämpad forskning om biodling, biodlingsprodukter och biavel.

Stöd får lämnas till myndigheter, föreningar, andra organisationer och företag.
Förordning (2023:517).

Marknadsföring

8 § Stöd får lämnas för främjande, information och marknadsföring, inklusive marknadsbevakning och aktiviteter som syftar till att öka konsumenternas medvetenhet om produktkvaliteten på honung och andra biodlingsprodukter.

Stöd får lämnas till föreningar, andra organisationer och företag. Förordning (2023:517).

Produktkvalitet

9 § Stöd får lämnas för åtgärder för att förbättra produktkvaliteten på honung och andra biodlingsprodukter. Stöd får också lämnas för att stärka marknadspotentialen hos produkterna.

Stöd får lämnas till myndigheter, föreningar, andra organisationer och företag. Förordning (2023:517).

Andra åtgärder

10 § Stöd får lämnas för utvecklingsarbete och kunskapspridning för utökning av antalet bibestånd inklusive biavel.

Stöd får lämnas till föreningar, andra organisationer och företag. Förordning (2023:517).

Stöd till producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn

11 § Stöd får lämnas årligen för de insatser som anges i 14-22 §§ till producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn som

1. har erkänts enligt artikel 154 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013,
2. har ett operativt program som har godkänts av Jordbruksverket enligt 3 kap. 6 §,
3. har en driftsfond som finansieras i enlighet med artikel 51 i förordning (EU) 2021/2115, och
4. är slutmottagare av stödet.

Stöd lämnas inte för utgifter som finansieras med andra medel. Förordning (2023:517).

12 § Stöd till en gränsöverskridande sammanslutning av producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn får endast lämnas om stödet avser producentorganisationer som är erkända i Sverige. Förordning (2023:517).

Investeringar i materiella eller immateriella tillgångar

13 § Som förutsättning för stöd för investeringar som avser förvärv av materiella eller immateriella tillgångar gäller att

1. organisationen ska äga tillgångarna efter förvärvet och använda dem i enlighet med deras karaktär, mål och avsedda användning enligt det godkända operativa programmet,
2. tillgångarna ska finnas i organisationens, ett dotterbolags eller en enskild

medlems besittning, och

3. en förvärvad tillgång som finns hos en enskild medlem som upphör att vara medlem i organisationen ska

- a) överlämnas till organisationen eller till en annan medlem, eller
- b) lösas ut av medlemmen till tillgångens restvärde.

I fråga om investeringar i byggnader gäller första stycket 1 och 2 under tio år och i fråga om andra tillgångar i fem år från och med den dag då tillgången förvärvades.

Med dotterbolag enligt första stycket 2 avses dotterbolag som organisationen eller sammanslutningen av organisationer äger till minst 90 procent. Förordning (2023:517).

Tillämpad forskning och utveckling

14 § Stöd får lämnas för insatser för forskning och utveckling av hållbara och innovativa produktionsmetoder och tekniker inom frukt- och grönsakssektorn.

Stöd enligt första stycket får endast lämnas om forskningen eller utvecklingen kan knytas till odling, lagring eller hantering av produkter som producentorganisationen är erkänd för. Förordning (2023:517).

Klimatförändringar

15 § Stöd får lämnas för insatser för begränsning av klimatförändringar och anpassning av frukt- och grönsakssektorn till ett förändrat klimat.

Stöd lämnas för kostnader för

1. investeringar, och
2. rådgivningstjänster.

Förordning (2023:517).

Stärka konkurrenskraften

16 § Stöd får lämnas för insatser för att stärka konkurrenskraften hos frukt- och grönsakssektorn.

Stöd lämnas för kostnader för

1. investeringar,
2. rådgivningstjänster,
3. utbildning och kompetensutveckling, och

4. certifiering.

Förordning (2023:517).

Skydd av miljön

17 § Stöd får lämnas för insatser för att främja, utveckla och införa metoder som skyddar miljön inom frukt- och grönsakssektorn.

Stöd lämnas för kostnader för

1. investeringar,
2. rådgivningstjänster, och
3. utbildning.

Förordning (2023:517).

Produktionsplanering

18 § Stöd får lämnas för insatser för planering av produktionen inom frukt- och grönsakssektorn.

Stöd lämnas för kostnader för

1. investeringar, och
2. rådgivningstjänster.

Förordning (2023:517).

Koncentration av utbudet

19 § Stöd får lämnas för koncentration av utbudet av produkter från frukt- och grönsakssektorn.

Stöd lämnas för kostnader för

1. investeringar, och
2. kommunikation.

Förordning (2023:517).

Höja produkternas kommersiella värde

20 § Stöd får lämnas för insatser för att höja produkternas kommersiella värde inom frukt- och grönsakssektorn.

Stöd lämnas för kostnader för investeringar.

Förordning (2023:517).

Främja och marknadsföra produkter samt öka konsumtionen av produkter

21 § Stöd får lämnas för att främja och marknadsföra produkter från frukt- och grönsakssektorn och för ökad konsumtion av sådana produkter.

Stöd lämnas för kostnader för främjande-, kommunikations- och marknadsföringsåtgärder. Förordning (2023:517).

Krisförebyggande och riskhantering

22 § Stöd får lämnas för insatser för krisförebyggande och riskhantering inom frukt- och grönsakssektorn.

Stöd lämnas för kostnader för skörde- och produktionsförsäkringar. Förordning (2023:517).

Uppgiftsskyldighet

23 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om skyldighet för näringsidkare som tar befattning med produkter som avses i artikel 42 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 att lämna uppgifter om

1. produktion, inköp, försäljning och priser, och
2. andra förhållanden av betydelse för tillämpningen av bilaga V, punkterna 4-6 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1475 av den 6 september 2022 om genomförandebestämmelser för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 vad gäller utvärderingen av strategiska GJP-planer och tillhandahållandet av information för övervakning och utvärdering. Förordning (2023:517).

7 kap. Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden

Gemensamma bestämmelser

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om ersättning för miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtgärder enligt artikel 70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115.

2 § Ersättningar enligt detta kapitel får kombineras i den utsträckning som framgår av bilaga 7.

3 § Ersättning får lämnas årligen under förutsättning att mottagaren åtar sig att under en period av fem år vidta sådana åtgärder eller bedriva sådan odling som

avses i detta kapitel.

För djurvälferdsersättning som avser får, mjölkkor och suggor enligt 13 § gäller dock att ersättning lämnas om mottagaren åtar sig att under en period av ett år vidta sådana åtgärder.

4 § Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar (markersättning) får inte lämnas för en sammanlagd period om mer än 20 år.

Om våtmarken eller dammen är anlagd utan att något stöd har lämnats för investeringar i våtmarker och dammar enligt 9 kap. ska en ansökan om åtagande göras inom två stödår efter det att våtmarken är färdigställd för att berättiga till markersättning.

5 § Ersättning får lämnas med de belopp som anges i bilaga 4.

6 § Ett åtagande kan i syfte att uppnå högre miljönytta enbart omvandlas till ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar. Ett sådant nytt åtagande ska minst omfatta en period om fem år, oavsett hur mycket av en period som återstår av det ursprungliga åtagandet.

I de fall en kompletterande insats läggs till i ett befintligt åtagande för skötsel av betesmarker och slåtterängar eller fäbodan ska det befintliga åtagandet omvandlas till ett nytt åtagande. Även i det fall nivån särskild skötsel läggs till i ett befintligt åtagande för skötsel av betesmarker och slåtterängar ska det befintliga åtagandet omvandlas till ett nytt åtagande. Ett sådant nytt åtagande ska minst omfatta en period om fem år, oavsett hur mycket av en period som återstår av det ursprungliga åtagandet.

7 § Den handläggande myndigheten får medge att befintliga åtaganden utökas inom samma åtagandeperiod, om detta ger ökad miljönytta.

8 § Ett befintligt åtagande får minskas genom att enskilda marker tas bort om marken har ingått i ett motsvarande åtagande under minst fem år, så länge minskningen inte äventyrar syftet med åtagandet. Om marken har ingått i ett åtagande i mindre än fem år, ska åtagandet hävas för den areal som tagits bort. Om minskningen är så stor att den skulle äventyra syftet med åtagandet, ska hela åtagandet hävas.

9 § Ett jordbruksskifte ska omfatta en sammanhållen areal om minst 0,1 hektar för att berättiga till ersättning. För ersättning för skyddszoner enligt 20 § gäller dock att

den totala skiftesarealen ska omfatta minst 0,1 hektar.

10 § Ersättning lämnas inte för mark som huvudsakligen används för något annat ändamål än jordbruk eller för mark som används på ett sätt som är oförenligt med stödets syfte enligt bilaga IX till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128.

11 § I fråga om ersättning som förutsätter hållande av djur får Jordbruksverket meddela föreskrifter om hur innehavet ska beräknas och inom vilka perioder djuren ska hållas.

Ersättning för skötsel av betesmarker och slätterängar

12 § Ersättning får lämnas för allmän skötsel av betesmarker och slätterängar, särskild skötsel av betesmarker med särskilda värden, slätterängar med särskilda värden, mosaikbetesmark, alvarbete, skogsbete och gräsfattig mark.

Om ersättning lämnas enligt första stycket får ersättning även lämnas för de kompletterande insatserna manuell slätter, efterbete, höhantering och svårtillgängliga platser.

Ersättning lämnas för jordbruksmark av ägoslaget betesmark. Ersättning lämnas till den som förfogar över marken.

Förordning (2023:336).

Djurvälfärdsersättning

13 § Djurvälfärdsersättning får lämnas årligen till djurägare som åtar sig att under ett år vidta åtgärder för

1. djurvälfärd för får,
2. djurvälfärd för mjölkkor, eller
3. djurvälfärd för suggor.

14 § För djurvälfärdsersättning som avser får gäller att sökanden ska ha minst en djurenhet i sin ansökan.

När det gäller får motsvarar ett djur 0,2 djurenheter.

15 § Ersättning får inte lämnas till den som har djurförbud enligt 9 kap. djurskyddslagen (2018:1192) för det djurslag som ersättningen avser.

Ersättning för fäbodrar

16 § Ersättning får lämnas för att hålla en fäbod i bruk samt för skötsel av fäbodbete och den kompletterande insatsen särskild skötsel av fäbodbete.

17 § Ersättning lämnas för jordbruksmark av ägoslaget betesmark.

18 § Den som söker ersättning ska förfoga över fäboden med tillhörande betesrätt.

Ersättning för skötsel av våtmarker och dammar

19 § Ersättning får lämnas för skötsel av våtmarker och dammar på jordbruksmark.

Ersättning lämnas till den som förfogar över marken.

Förordning (2023:336).

Ersättning för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner

20 § Ersättning får lämnas för sådana skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner på åkermark i nitratkänsliga områden som uppfyller kraven i 21-23 §§.

Ersättning lämnas till den som förfogar över marken.

Förordning (2023:336).

21 § En skyddszon mot vattenområden eller en anpassad skyddszon ska anläggas senast under våren första året i åtagandeperioden. En sådan zon får inte brytas förrän på hösten det sista året i åtagandeperioden.

Zonen ska bestå av vallgräs eller av vallgräs i blandning med vallbaljväxter. En insektsfrämjande fröblandning får blandas in vid sådd.

22 § Skyddszoner mot vattenområden ska anläggas vid åkerkanten utmed ett vattenområde enligt definitionen i 11 kap. 2 § miljöbalken.

23 § Anpassade skyddszoner ska anläggas på åkermark där det finns risk för erosion och ytavrinning.

Ersättning för hotade husdjursraser

24 § Ersättning får lämnas till djurägare som håller minst ett renrasigt djur av följande hotade husdjursraser:

1. fjällko, rödkulla, allmogeko (väneko, ringamålako och bohuskulla) och svensklågländ,
2. allmogefår (dala pälsfår, fjällnäsfår, gestrikefår, helsingefår, klövsjöfår, roslagsfår, svärdsjöfår, värmlandsfår och åsenfår), gutefår, ryafår, svenskt finullsfår och tabacktorpsfår,
3. svensk lantrasget och allmogeget (göingeget, jämtget och lappget), och
4. linderödssvin.

25 § Ersättning får lämnas till djurägare som håller fjäderfä i minst en genbank av följande raser:

1. bohyslän-dals svarthöna, bjurholmshöna, gotlandshöna, hedemorahöna, kindahöna, gammalsvensk dvärghöna, svensk dvärghöna, orusthöna, skånsk blommehöna, åsbohöna, ölandshöna, öländsk dvärghöna, och fiftyfive flowery,
2. skånegås och ölandsgås, och
3. blekingeanka, svensk gul anka, svensk blå anka och svensk myskanka.

26 § Nötkreatur ska vara äldre än sex månader och registrerade i Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister (CDB) för att berättiga till ersättning.

Får, getter och gyltor ska vara födda senast året innan ansökan lämnas in och senast under det år som ansökan gäller sättas i avel för att berättiga till ersättning. Besättningar med får ska vara anslutna till ett program som godkänts av Jordbruksverket för bekämpning av sjukdomen Maedi-Visna.

Galtar ska vara äldre än sex månader för att berättiga till ersättning. Fjäderfä ska vara satta i avel och ingå i en genbank som godkänts av berörd fjäderfäförening.

27 § När det gäller får och get motsvarar ett djur 0,2 djurenheter.

28 § Ersättning för hotade husdjursraser lämnas endast för hållande av djur som det finns en erkänd avelsorganisation för enligt artikel 45.4 b) i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126.

8 kap. Kompensationsstöd för bergsområden, områden med naturliga begränsningar och områden med särskilda begränsningar

1 § Stöd enligt detta kapitel får lämnas till jordbruksföretag i områden med naturliga eller andra områdesspecifika begränsningar enligt artikel 71 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115.

2 § Stöd får lämnas för odling av grovfodergrödor, växtodlingsgrödor och extensiva grödor med de belopp och till de områden som framgår av bilagorna 5 och 6.

3 § Stöd lämnas inte för mark som huvudsakligen används för något annat ändamål än jordbruk eller för mark som används på ett sätt som är oförenligt med stödets syfte enligt bilaga IX till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128.

Förutsättningar för stöd

4 § Ett jordbruksskifte ska omfatta en sammanhållen areal om minst 0,1 hektar för att berättiga till stöd. För arealer som också ger rätt till stöd för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner enligt 7 kap. 20 § gäller dock att den totala skiftesarealen ska omfatta minst 0,1 hektar.

5 § En ansökan om stöd ska omfatta minst fyra hektar åkermark eller betesmark i de kompensationsområden som anges i bilaga 6.

Stöd lämnas till den som förfogar över marken.
Förordning (2023:336).

Areal med grovfodergrödor

6 § Med areal med grovfodergrödor avses all åkermark med foderbetor, grönfoder och vall samt all betesmark och slåtteräng på ett jordbruksföretag. Även sådan åkermark och betesmark med grovfodergrödor som jordbrukaren inte ansöker om stöd för eller som finns utanför kompensationsområdet enligt bilaga 6 ingår i arealen med grovfodergrödor.

All åkermark och betesmark på företaget där grödan odlas och skördas eller betas som grovfoder ska redovisas och räknas som en grovfodergröda om jordbrukaren ansöker om stöd för typ 1, 2 eller 3 enligt bilaga 5.

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om undantag från vad som ska redovisas och räknas som grovfodergröda när det gäller mark i träda.

7 § För att jordbrukarens areal med grovfodergrödor ska ingå i typ 1, 2 eller 3 ska han eller hon sköta all sin areal med grovfodergrödor genom att för varje hektar ha djurhållning av minst följande antal djurenheter av tackor, getter av honkön eller nötkreatur som är äldre än sex månader:

Område Typ 1 Typ 2 Typ 3

1–5	0,65	0,3	0,1
6–12	1	0,4	0,1

Jordbrukarens hela areal med grovfodergrödor ingår i antingen typ 1, 2 eller 3, beroende på det antal djurenheter per hektar som jordbrukarens djurhållning motsvarar. Uppfylls inte kravet för typ 3 ingår hela arealen med grovfodergrödor i typ 5. En jordbrukare kan inte ha foderareal i mer än en typ av jordbruk.

När det gäller tacka och get (hondjur) motsvarar ett djur 0,2 djurenheter.

8 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om hur djurinnehavet ska beräknas och inom vilka perioder djuren ska hållas i fråga om stöd som förutsätter hållande av djur.

Växtodlingsgrödor

9 § Med växtodlingsgrödor avses spannmål som odlas minst till full axgång, proteingrödor, ärtor och bönor som används till livsmedel, oljeväxter, fibergrödor, hampa, potatis, sockerbetor, frövall, energiskog, grönsaker, kryddväxter, frukt och bär samt plantskoleväxter.

Extensiva grödor

10 § Med extensiva grödor avses

- grödor som odlas i skyddszoner,
- gröngödsling,
- vallgrödor som endast används för energiändamål eller levereras till vallfodertork enligt kontrakt, och
- rörfilen och övriga grödor som odlas med syfte att få en skörd men som inte är växtodlingsgrödor och grovfodergrödor.

9 kap. Stöd för investeringar och projekt samt startstöd

Gemensamma bestämmelser

1 § Stöd för investeringar och projekt samt startstöd enligt detta kapitel lämnas

1. som investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet, kalkfilterdiken, ökad konkurrenskraft, vattenvårdsåtgärder, bevattningsdammar och förädling av jordbruksprodukter,
2. som projektstöd till lantrasföreningar, samarbete, samarbete för innovation inom Europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom

jordbruket (EIP) och lokalt ledd utveckling genom Leader, kompetensutveckling, och 3. som startstöd för unga jordbrukare.

Bestämmelserna i 4-7 §§ gäller inte startstöd för unga jordbrukare. Förordning (2023:952).

2 § Beslut om stöd enligt detta kapitel fattas löpande, efter beslutsomgångar eller efter utlysningar enligt vad som anges för respektive stöd.

3 § Vid löpande handläggning fattar den handläggande myndigheten i normalfallet beslut i den turordning som ansökningarna kommit in till myndigheten.

När beslut fattas efter beslutsomgångar ska den handläggande myndigheten först offentligt meddela att en beslutsomgång ska hållas. Beslutsomgången ska avse en i förväg fastställd budget. Vid varje beslutsomgång ska den handläggande myndigheten fatta beslut om samtliga ansökningar som kommit in under beslutsomgångens ansökningstid.

När beslut fattas efter utlysning ska den handläggande myndigheten offentligt meddela att stödet utlyses. Utlysningen ska avse en i förväg fastställd budget. Beslut om stöd fattas efter att utlysningsperioden är avslutad. Förordning (2023:517).

3 a § Den handläggande myndigheten får lämna stöd med en lägre stödnivå än den som anges för respektive stöd enligt detta kapitel i ärenden som vid tillämpning av 3 kap. 10 § i en beslutsomgång eller en utlysning har prioriterats högst och som endast delvis ryms inom den fastställda budgeten.

En lägre stödnivå får inte understiga 20 procent av de stödberättigande kostnaderna. Förordning (2023:952).

4 § En investering ska användas för samma ändamål i minst fem år räknat från dagen för slututbetalning.

Detta gäller inte investeringar under 24 000 kronor eller investeringar som ska restvärdeberäknas.

En investering används inte för samma ändamål om investeringen under den tidsperiod som anges i första stycket

1. upphör eller omlokaliseras utanför Sverige,
2. avser infrastruktur och en ändring av ägandeförhållandena innebär att ett företag eller ett offentligt organ felaktigt får en förmån, eller

3. påverkas av en väsentlig förändring som rör insatsens karaktär eller mål eller villkoren för dess genomförande och som skulle leda till att det ursprungliga målet för investeringen undermineras.

5 § I de fall intäkter genereras under insatsens genomförande ska de stödberättigande kostnaderna minska med ett belopp som motsvaras av intäkterna.

6 § Stöd får inte lämnas för mervärdeskatt som medför rätt till avdrag eller återbetalning.

7 § Stöd får inte lämnas för följande investeringar och utgifter.

1. köp av produktionsplatsrättigheter,
2. markköp för ett belopp som överstiger 10 procent av de totala stödberättigande utgifterna för den berörda insatsen, med undantag för
 - markköp i miljöbevarande syfte och för bevarande av kolrik mark, och
 - markköp av unga jordbrukare som finansieras med finansieringsinstrument,
3. inköp av djur och inköp av ettåriga växter och plantering av dessa i annat syfte än
 - att återställa jordbruks- eller skogsbrukspotential efter naturkatastrofer, allvarliga klimathändelser eller andra katastrofer,
 - att skydda boskap mot stora rovdjur eller mot att användas i skogsbruk i stället för maskiner,
 - uppfödning av hotade raser enligt definitionen i artikel 2.24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel) enligt åtaganden enligt 7 kap. denna förordning, eller
 - bevarande av växtsorter som hotas av genetisk utarmning enligt åtaganden enligt 7 kap. denna förordning,
4. skuldräntor, utom sådana som avser bidrag som ges i form av räntesubventioner eller subventioner av garantiavgifter,
5. investeringar i storskalig infrastruktur inklusive bredband, utom för förebyggande åtgärder för översvämningar och kustskydd i syfte att minska inverkan av sannolika naturkatastrofer, allvarliga klimathändelser eller andra katastrofer, och
6. investeringar i beskogning som inte är förenliga med miljö- och klimatmålen enligt de principer om hållbar skogsförvaltning som utvecklats i de europeiska riktlinjerna för beskogning och återbeskogning.

Första stycket 1, 3 och 4 gäller inte om stöd lämnas i form av finansieringsinstrument.

Om ett köp enligt första stycket 2 finansieras genom finansieringsinstrument ska den bestämmelsen tillämpas på de stödberättigande utgifter som betalats till slutmottagaren eller, om utgiften avser garantier för lån, på det belopp som motsvarar lånet.

7 a § Stöd lämnas inte för utgifter som finansieras med andra medel. Förordning (2023:517).

8 § Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om vilka investeringar och utgifter som inte ger rätt till stöd.

Investeringsstöd

Investeringsstöd för bevattningsdammar

9 § Investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar enligt artikel 74 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 får lämnas till jordbruksföretag eller till företag som genomför investeringar i en bevattningsdamm som används i en jordbruksverksamhet.

10 § Stöd får lämnas för investeringar inom jordbruks- och trädgårdssektorn för att anlägga en bevattningsdamm. Stöd lämnas till företag som äger marken där investeringen genomförs, eller har tillstånd av markägaren för att genomföra investeringen.

11 § Stöd lämnas med 30 procent av de stödberättigande kostnaderna. Lägsta stödberättigande utgifter är 200 000 kronor. Stöd får lämnas med högst 750 000 kronor.

12 § Stöd får lämnas löpande eller efter utlysning.

13 § Som förutsättning för stöd gäller att en domstol har lämnat tillstånd till uttag av vatten enligt 11 kap. 9 § miljöbalken eller att uttaget har anmälts till tillsynsmyndigheten enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 11 kap. 9 a § miljöbalken.

Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet

14 § Stöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet enligt artikel 73 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 får lämnas till

1. jordbruksföretag som huvudsakligen driver annan verksamhet än avel med och

uppfödning av hästar, trädgårdsföretag eller rennäringsföretag,

2. företag som drivs av en fysisk person som även driver ett sådant företag som avses i 1, och

3. företag som drivs av en fysisk person som vid tidpunkten för ansökan är närstående till en fysisk person som driver ett sådant företag som avses i 1.

Stöd till jordbruksföretag eller trädgårdsföretag får endast avse diversifiering till sådan verksamhet som bedrivs på den eller de fastigheter där jordbruks- eller trädgårdsföretaget driver sin verksamhet. Detsamma gäller stöd till företag som drivs av en fysisk person som även driver ett jordbruksföretag eller trädgårdsföretag, eller av en närstående till den fysiska personen.

Stödet får inte lämnas för investeringar i slutprodukter som är jordbruksprodukter enligt bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Förordning (2024:453).

15 § Stöd lämnas med 40 procent av de stödberättigande kostnaderna.

16 § Lägsta stödberättigande kostnader är 100 000 kronor.

Högsta stödberättigande kostnader är 2 000 000 kronor.

17 § Ett företag kan sammanlagt inte få stöd med mer än 800 000 kronor under en period av tre år, räknat från den dag då den första ansökan om stöd enligt den strategiska planen kom in till den handläggande myndigheten. Förordning (2023:952).

18 § Stöd får lämnas efter beslutsomgångar eller efter utlysning. Sametinget får även lämna stöd löpande.

Förordning (2023:517).

Investeringsstöd för kalkfilterdiken

19 § Stöd för anläggning av kalkfilterdiken enligt artikel 73 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 får lämnas till företag som bedriver jordbruksverksamhet eller till företag som genomför investeringar i mark som används i en jordbruksverksamhet.

Med anläggning av kalkfilterdiken avses ny- eller omanläggning av täckdiken där strukturkalk blandas in i jorden som används för att återfylla ledningsschakten.

20 § Stöd lämnas till företag som äger marken där investeringen genomförs eller har tillstånd av markägaren att genomföra investeringen.

21 § Stöd för anläggning av kalkfilterdiken får lämnas med 50 procent av de stödberättigande kostnaderna. Investeringen ska genomföras på åkermark med lerjord.

22 § Lägsta stödberättigande utgifter är 30 000 kronor.

23 § Stöd lämnas efter utlysning.

Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

24 § Stöd för investeringar för ökad konkurrenskraft enligt artikel 73 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 får lämnas till jordbruksföretag, trädgårdsföretag, inklusive akvaponiföretag, och rennäringföretag samt till företag som genomför investeringar i mark och byggnader som används i en jordbruksverksamhet.

Stöd lämnas inte för hästavel och hästuppfödning.

25 § Stöd lämnas med 30 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Stöd till rennäringen och till sådana unga jordbrukare eller unga företagare inom trädgårdsnäringen som är ansvariga för ett företag i enlighet med 9 kap. 67 § första stycket 1 och som uppfyller kraven i 9 kap. 67 § första stycket 2, 3 och 4 får dock lämnas med 40 procent av de stödberättigande kostnaderna, om stödet avser något annat än investeringar i täckdikning och energiskog.

För investeringar för minskad ammoniakavgång får stöd lämnas med 50 procent av de stödberättigande kostnaderna. Förordning (2023:952).

26 § Lägsta stödberättigande kostnader är 200 000 kronor. För täckdikning, energiskog och rennäringen är dock lägsta stödberättigande kostnader 100 000 kronor.

27 § Högsta stödbelopp är 2 400 000 kronor för södra Sverige och 3 500 000 kronor för norra Sverige.

För investeringar som enbart avser åtgärder för minskad ammoniakavgång är högsta stödbelopp 500 000 kronor.

Om stöd enligt första och andra styckena kombineras är högsta stödbeloppen 2 900 000 respektive 4 000 000 kronor.

28 § Vid tillämpningen av 27 § avses med södra Sverige Skåne län, Blekinge län, Kronobergs län, Hallands län, Kalmar län, Jönköpings län, Gotlands län, Västra Götalands län, Östergötlands län, Södermanlands län, Örebro län, Stockholms län, Västmanlands län och Uppsala län.

Med norra Sverige avses Norrbottens län, Västerbottens län, Jämtlands län, Västernorrlands län, Gävleborgs län, Dalarnas län och Värmlands län.

29 § Ett företag kan sammanlagt inte få stöd med mer än det högsta stödbeloppet enligt 27 § under en period av tre år, räknat från när den första ansökan om stöd enligt den strategiska planen kom in till den handläggande myndigheten.

30 § Stöd får lämnas efter beslutsomgångar eller efter utlysning. Sametinget får även lämna stöd löpande.

Förordning (2023:517).

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

31 § Stöd får lämnas enligt artikel 73 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 för investeringar i vattenvårdsåtgärder. Stöd lämnas till jordbruksföretag, trädgårdsföretag, rennäringsföretag och företag som genomför investeringar i mark som används i en jordbruksverksamhet.

Stöd lämnas inte till bevattningsdammar och kalkfilterdiken.

Stöd får lämnas med 100 procent av de stödberättigande kostnaderna.

32 § Stöd som avser investeringar i vattenvårdsåtgärder i våtmarker, dammar, kalkfilterbäddar, tvåstegsdiken och andra investeringar för förbättrad miljöstatus i sjöar, vattendrag och hav lämnas till den som äger marken eller har tillstånd av markägaren att genomföra investeringen.

33 § Investeringarna ska genomföras i odlingslandskapet.

34 § För investeringar i våtmarker och dammar gäller att investeringen efter slututbetalning senast året efter slututbetalningen ska omfattas av ett åtagande enligt 7 kap. 19 §, om det inte på grund av omständigheter som står utanför stödmottagarens kontroll är omöjligt.

Första stycket gäller under förutsättning att sökanden är berättigad till ersättningsformen.

35 § För investeringar i tvåstegsdiken gäller att diket ska anläggas i eller vid åkermark och ha en lågvattenfåra samt terrasser på en eller båda sidor.

36 § Lägsta stödberättigande utgifter är 30 000 kronor.

37 § Högsta stödbelopp är 400 000 kronor per hektar för våtmarker och dammar, 600 000 kronor per hektar för fosfordammar och 1 000 kronor per meter för tvåstegsdiken.

38 § Stöd får lämnas löpande eller efter utlysning.

Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

38 a § Stöd för förädling av jordbruksprodukter enligt artikel 73 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 får lämnas till

1. jordbruksföretag som driver annan verksamhet än avel med och uppfödning av hästar, trädgårdsföretag eller rennäringföretag, och
2. små företag enligt definitionen i bilaga 1 till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. Förordning (2023:952).

38 b § Stöd enligt 38 a § 2 får inte lämnas för insatser som genomförs i tätorter med fler än 3 000 invånare. Detta gäller dock inte om projektet ger mervärden till landsbygdsområden. Förordning (2023:952).

38 c § Stöd får endast lämnas för förädling av livsmedel i vilka huvudråvarorna utgör jordbruksprodukter enligt bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller är naturprodukter.

De framställda produkterna ska vara livsmedel. Förordning (2023:952).

38 d § Stöd lämnas med 40 procent av de stödberättigande kostnaderna. Förordning (2023:952).

38 e § Lägsta stödberättigande kostnader är 100 000 kronor. Högsta stödberättigande kostnader är 3 000 000 kronor.
Förordning (2023:952).

38 f § Ett företag kan sammanlagt inte få stöd med mer än 1 200 000 kronor under en period av tre år, räknat från den dag då den första ansökan om stöd enligt den strategiska planen kom in till den handläggande myndigheten.
Förordning (2023:952).

38 g § Stöd får lämnas efter beslutsomgångar eller efter utlysning. Sametinget får även lämna stöd löpande.
Förordning (2024:453).

Projektstöd

Stöd till lantrasföreningar

39 § Stöd får lämnas enligt artikel 70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 till lantrasföreningar som bedriver bevarandearbete med djur i fråga om följande raser:

1. fjällko, rödkulla, väneko, ringamålako, bohuskulla, svensk lågland,
2. dala pälsfår, fjällnäsfår, helsingefår, klövsjöfår, roslagsfår, svärdsjöfår, värmlandsfår, åsenfår, gutefår, ryafår, svenskt finullsfår, tabacktorpsfår, gestrikefår,
3. svensk lantrasget, göingeget, jämtget, lappget,
4. linderödssvin,
5. gotlandsruss, svensk ardenner, nordsvensk brukshäst,
6. bjurholmshöna, bohslän-dals svarthöna, fiftyfive flowery, gotlandshöna, hedemorahöna, kindahöna, gammalsvensk dvärghöna, svensk dvärghöna, orusthöna, skånsk blommehöna, åsbohöna, ölandshöna, öländsk dvärghöna,
7. skånegås, ölandsgås,
8. blekingeanka, svensk blå anka, svensk gul anka, svensk myskanka,
9. gotlandskanin, mellerudskanin, svensk pälskanin, och
10. nordiskt bi.

40 § Stöd lämnas med 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

41 § Stöd lämnas efter utlysning.

Stöd får lämnas till Jordbruksverket för att genomföra projekt genom upphandling.

42 § En lantrasförening för fjäderfä kan endast få stöd om föreningen samtidigt som stöd beviljas erkänns som avelsorganisation.

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om erkännande av avelsorganisationer för fjäderfä.

Jordbruksverket får även i det enskilda fallet fatta beslut om sådana erkännanden.

Samarbete

43 § Stöd får lämnas för samarbete för att stärka jordbrukets konkurrenskraft och förbättra djurvården, stödja miljövard och klimatåtgärder samt stödja åtgärder inom livsmedelskedjan och besöksnäringen inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP) enligt artikel 77.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115.

Stöd får lämnas till transnationellt samarbete med liknande projekt och till utvecklingsprocesser i andra länder. Stöd får lämnas för nya samarbetsprojekt eller för nya aktiviteter i pågående samarbeten. Förordning (2023:517).

44 § Stöd får lämnas till myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag. Stöd lämnas efter utlysning.

Stöd får även lämnas till en handläggande myndighet för att genomföra ett projekt

- efter utlysning,
- genom upphandling, eller
- om det finns särskilda skäl i egen regi.

45 § Stöd får lämnas med minst 70 och högst 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

Stöd till offentliga stödmottagare lämnas med 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

Stöd för en investering inom ett projekt för blommande ytor lämnas med 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

46 § För att projektet ska vara stödberättigande ska minst två aktörer ingå i samarbetet.

47 § Stöd beviljas inte till forskning, utom för sådan försöksverksamhet och utvärdering som är nödvändig för projektet.

Stöd för samarbete för innovation inom Europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket (EIP)

47 a § Stöd för samarbete för att främja livsmedelsproduktion och besöksnäringen får inte lämnas för insatser som genomförs i tätorter med fler än 3 000 invånare. Detta gäller dock inte om projektet ger mervärden till landsbygdsområdet eller om projektet berör jordbruksföretag eller jordbruksverksamhet.
Förordning (2023:336).

48 § Stöd får lämnas för samarbete i syfte att förbereda och genomföra projekt för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP) enligt artikel 77.1.a) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115. För att få stöd krävs det att innovationsgruppen har ett samarbetsavtal.

Stöd får även lämnas till transnationellt samarbete med liknande projekt och till utvecklingsprocesser i andra länder.

Stöd får lämnas för nya samarbetsprojekt och för nya aktiviteter i pågående samarbeten.

49 § Stöd får lämnas till myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag.

50 § Stöd för en investering inom ett projekt lämnas med 50 procent av de stödberättigande utgifterna. För övriga delar i projektet lämnas stöd med 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

51 § För att projektet ska vara stödberättigande ska minst två aktörer ingå i samarbetet.

52 § Lägsta stödberättigande utgifter är 200 000 kronor.

53 § Stöd beviljas inte till forskning, utom för sådan försöksverksamhet och utvärdering som är nödvändigt för projektet

54 § Stöd lämnas löpande eller efter utlysning.

Stöd för att förbereda och genomföra lokalt ledd utveckling genom Leader

55 § Stöd får lämnas enligt artikel 77 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 för samarbete för att förbereda och genomföra lokalt ledd utveckling genom Leader.

Stöd får även lämnas för projekt där stödmottagare i ett leaderområde samarbetar med sådana stödmottagare i andra leaderområden eller med stödmottagare i liknande partnerskap som genomför en lokal utvecklingsstrategi inom Sverige eller i andra länder (transnationellt samarbete). Samarbetet ska syfta till att uppfylla gemensamma behov för att uppnå de mål som följer av respektive strategi och gälla en konkret projekttid.

Stöd får lämnas till sådana myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag som är verksamma inom ett leaderområde. Förordning (2023:952).

56 § Stöd får lämnas för insatser som gynnar en bredare allmänhet eller skapar förutsättningar för företagsutveckling, civilsamhället, boendemiljön, kunskap, service, klimat och miljö, landsbygdernas attraktivitet eller i övrigt god livsmiljö.

Stöd lämnas med ett belopp som motsvarar mellan 40 och 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

57 § Stöd får även lämnas för insatser som huvudsakligen syftar till att gynna enstaka kommersiella verksamheter.

Stöd lämnas med ett belopp som motsvarar mellan 40 och 70 procent av de stödberättigande utgifterna.

Stöd får dock lämnas med högst 200 000 kronor.

58 § Stöd till paraplyprojekt får endast lämnas till lokala aktionsgrupper.

Stöd får inte lämnas för investeringar.

Stöd får lämnas med högst 400 000 kronor.

59 § Lägsta stödbelopp är 24 000 kronor.

60 § Stöd får lämnas enligt artikel 34 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 för

1. kapacitetsuppbyggnad och förberedande åtgärder som stöder utformningen och det framtida genomförandet av lokalt ledda utvecklingsstrategier,
2. genomförande av insatser som väljs ut inom lokalt ledda utvecklingsstrategier, och
3. förvaltning, övervakning, utvärdering och ledning av lokalt ledda utvecklingsstrategier samt underlättande av utbyte mellan berörda parter.

Åtgärder som avses i första stycket 1 ska vara stödberättigande även om stöd inte lämnas för åtgärder enligt första stycket 2 och 3.

61 § Stöd får inte lämnas för insatser som framför allt förväntas gynna invånare i tätorter med fler än 20 000 invånare. Detta gäller dock inte om projektet ger mervärden till det lokala utvecklingsområdet.

62 § Stöd lämnas löpande.

Kompetensutveckling

63 § Stöd får lämnas enligt artikel 78 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 för kunskapsutbyte och informationsspridning för att stärka jordbrukets konkurrenskraft och förbättra djurvälståndet, stödja miljövård och klimatåtgärder samt stödja åtgärder inom livsmedelskedjan och besöksnäringen. Förordning (2023:517).

64 § Stöd får lämnas till myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag. Stöd lämnas efter utlysning.

Stöd får även lämnas till en handläggande myndighet för att genomföra ett projekt

- efter utlysning,
- genom upphandling, eller
- om det finns särskilda skäl i egen regi.

65 § Stöd får lämnas med 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

66 § Stöd lämnas inte för utgifter som täcks av deltagaravgifter.

66 a § Stöd för kompetensutveckling för att främja livsmedelsproduktion och besöksnäringen får inte lämnas för insatser som genomförs i tätorter med fler än 3 000 invånare. Detta gäller dock inte om projektet ger mervärden till

landsbygdsområdet eller om projektet berör jordbruksföretag eller jordbruksverksamhet. Förordning (2023:336).

Startstöd för unga

67 § Startstöd för unga jordbrukare enligt artikel 75 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 får lämnas till en ung jordbrukare eller till en ung företagare inom trädgårdssektorn eller rennäringen som

1. är ansvarig för ett företag i enlighet med 5 kap. 10 § första stycket,
2. är högst 40 år den dag då ansökan om stöd lämnas in,
3. har gymnasieexamen eller motsvarande utländsk utbildning, eller
4. har arbetslivserfarenhet inom jordbruks-, trädgårds- eller rennäringen motsvarande minst 12 månaders heltidsarbete, och
5. för första gången etablerar sig som ägare eller delägare till ett företag som
 - a) har en affärsplan, och
 - b) bedriver jordbruksverksamhet som förväntas bli affärsmässig när affärsplanen är genomförd.

Stöd får även lämnas till en sådan ung jordbrukare eller företagare som avses i första stycket och som utvidgar en verksamhet som han eller hon har etablerat tidigare så att verksamheten förväntas bli affärsmässig när affärsplanen är genomförd.

Förordning (2023:952).

68 § Stöd får lämnas med

1. 150 000 kronor om produktionspotentialen enligt affärsplanen beräknas till motsvarande ett halvtidsarbete på minst 860 standardtimmar per år, och
2. 300 000 kronor om produktionspotentialen enligt affärsplanen beräknas till motsvarande ett heltidsarbete på minst 1 720 standardtimmar per år.

Ansökan om stöd ska lämnas in senast 24 månader efter det att den unga jordbrukaren eller företagaren har uppfyllt kraven i 67 § 1 och 5.

69 § Jordbrukaren eller företagaren ska i sin ansökan lämna uppgifter om sin affärsplan.

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som affärsplanen ska innehålla.

70 § Startstöd för rennäringsföretag lämnas till den som är medlem av en sameby vid ansökningstillfället och har en mentor utsedd för en period om minst tre år.

71 § Stöd lämnas löpande eller efter utlysning av den handläggande myndigheten.

10 kap. Tekniskt bistånd

1 § Tekniskt bistånd enligt artikel 125 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 får lämnas för åtgärder för att stöd genom Sveriges strategiska plan ska kunna förvaltas och genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Tekniskt bistånd får lämnas till Jordbruksverket, Sametinget och länsstyrelserna. Förordning (2023:952).

2 § Tekniskt bistånd får lämnas för utgifter och kostnader för

1. förberedelse, förvaltning, uppföljning och utvärdering av den strategiska planen,
2. information och kommunikation i arbetet med förberedelse av den strategiska planen och den löpande förvaltningen av planen,
3. kontroll och revision av genomförandet av den strategiska planen,
4. inrättande och drift av det nationella nätverk som avses i artikel 126.1 i

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115,

5. klagomål enligt artikel 69.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060,

6. insatser för att minska den administrativa bördan för stödmottagare, inklusive inrättande av system för elektroniskt datautbyte, och

7. insatser för att öka kapaciteten hos myndigheter och stödmottagare när det gäller förvaltning och användning av fondmedel. Förordning (2023:952).

3 § Tekniskt bistånd får lämnas för kostnader för avskrivning enligt artikel 86.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 när det gäller utgifter som avser förberedelser och förvaltning av it-system. Förordning (2023:952).

4 § Tekniskt bistånd lämnas med en klumpsumma. Förordning (2023:952).

11 kap. Kontroll

Gemensamma bestämmelser

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om det kontrollsystem som avses i artikel 59.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116. Bestämmelserna syftar till att uppnå de mål som avses i artikel 59.1.

I 55 § finns också bestämmelser om kontroll av lokala aktionsgrupper. I fråga om sådan kontroll gäller inte bestämmelserna i 2-6 §§. Förordning (2023:517).

2 § Kontroll av att bestämmelserna i de EU-förordningar som denna förordning kompletterar och av att denna förordning följs utförs i form av administrativ kontroll, kontroll på plats och kontroll i efterhand.

3 § Den handläggande myndigheten utför de administrativa kontrollerna.

Länsstyrelserna utför administrativa kontroller när det gäller grundvillkoren enligt 4 kap.

4 § Den handläggande myndigheten utför kontrollerna på plats, om inte något annat följer av andra och tredje styckena.

Jordbruksverket utför kontroller på plats i fråga om stöd enligt 9 kap.

Länsstyrelserna utför kontroller på plats när det gäller grundvillkoren enligt 4 kap. och ersättning enligt 7 kap. 13 och 24 §§.

5 § Jordbruksverket utför kontrollerna i efterhand.

6 § Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet genom att lämna råd och hjälp.

Kontroll av ansökningar om direktstöd och stöd för miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden samt kompensationsstöd

Administrativa kontroller

7 § En administrativ kontroll ska göras av ansökningar av stöd och ansökningar om utbetalning av stöd enligt 5 kap., åtaganden enligt 7 kap. och stöd enligt 8 kap.

8 § Den administrativa kontrollen ska omfatta kontroll av att ansökan avser stöd som är förenligt med den strategiska planen för Sverige 2023-2027 och med tillämpliga unionsrättsliga och nationella bestämmelser.

9 § Den administrativa kontrollen ska säkerställa att

1. stöd villkor och åtaganden uppfylls,
2. åtgärder inte finansieras ur någon annan del av unionens budget,
3. ansökningarna är fullständiga och har lämnats in i rätt tid, och

4. ansökningarna stämmer överens med ingångna fleråriga åtaganden om sådana åtaganden finns.

10 § I den administrativa kontrollen ska följande korskontroller ingå.

1. korskontroller av de jordbruksskiften som ansökan omfattar och den information som finns i identifieringssystemet för jordbruksskiften för att säkerställa att marken berättigar till stöd,
2. korskontroller av de jordbruksskiften som ansökan omfattar och analyser från arealövervakningssystemet för att säkerställa att stödvillkoren följs,
3. korskontroller med hjälp av systemet för identifiering och registrering av djur för att säkerställa att stödvillkoren följs, och
4. korskontroller mellan jordbruksskiften för att säkerställa att inte fler än en stödmottagare söker stöd för samma mark.

Kontroller på plats

11 § Om den handläggande myndigheten informerar stödmottagaren om att en kontroll på plats ska utföras (föranmälan) ska föranmälan göras så sent som möjligt och inte tidigare än fjorton dagar i förväg. En kontroll på plats som avser ansökningar om stöd för djur eller grundvillkor som rör djur får inte föranmälas tidigare än 48 timmar i förväg.

Om det enligt lag eller annan författning som gäller grundvillkor krävs att en kontroll på plats sker utan föranmälan gäller detta även i fråga om kontroll enligt denna förordning.

Föranmälan av en kontroll på plats får inte motverka syftet med kontrollen eller göra den mindre effektiv.

12 § Om en kontroll på plats avser en ansökan som omfattar både djurbaserat och arealbaserat stöd får kontrollen av djur göras vid ett annat tillfälle än kontrollen av areal. Om kontroll på plats av grundvillkor omfattar flera olika verksamhetskrav eller normer för god jordbrukssed och goda miljöförhållanden får de olika kontrollerna göras vid olika tillfällen.

13 § En kontroll på plats av ansökningar om arealbaserade stöd ska omfatta minst

1. 5 procent av dem som ansöker om stöd enligt 5 kap. 5, 8, 14, 20 och 24 §§, 7 kap. 12, 16, 19 och 20 §§ samt 8 kap., och
2. 30 procent av de arealer som anges i ansökningarna om stöd för produktion av hampa i enlighet med artikel 8.3 (i) i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173.

Den lägsta kontrollnivå enligt första stycket 1 får uppnås för varje stöd eller efter gruppering av stöd enligt första stycket 1. Om kontrollnivån ska uppnås efter gruppering av stöd ska urvalet omfatta ett tillräckligt stort urval per stöd för att det ska gå att bedöma om kontrollerna är effektiva.

14 § En kontroll på plats av ansökningar om djurbaserade stöd ska omfatta minst 5 procent av de stödmottagare som ansöker om stöd för kopplat inkomststöd för produktion av nötkreatur enligt 5 kap. 29 §, djurvälståndersättning enligt 7 kap. 13 § och stöd för hotade husdjursraser enligt 7 kap. 24 §.

Den lägsta kontrollnivån enligt första stycket får uppnås för varje stöd eller efter gruppering av stöd. Om kontrollnivån ska uppnås efter gruppering av stöd ska urvalet omfatta ett tillräckligt stort urval per stöd för att det ska gå att bedöma om kontrollerna är effektiva.

15 § Vid urvalet av sådana mottagare av djurbaserade och arealbaserade stöd som ska bli föremål för kontroller på plats ska ett slumpurval mellan 20 procent och 50 procent tillämpas. Om antalet stödmottagare som ska bli föremål för kontroller på plats är större än antalet stödmottagare som krävs enligt 13 och 14 §§ får antalet slumpvis utvalda stödmottagare i det kompletterande urvalet inte överstiga 50 procent.

Återstående kontroller på plats ska väljas ut på grundval av en riskanalys.

16 § Om kontrollerna på plats visar avsevärda felfrekvenser när det gäller villkoren för ett visst stöd eller för en gruppering av stöd ska Jordbruksverket öka antalet stödmottagare som ska kontrolleras under det efterföljande året.

Antalet kontroller ska beräknas för hela landet och bestämmas för varje enskild länsstyrelse som ansvarar för kontroll på plats. Beräkningen av antalet kontroller ska göras på grundval av slumpmässigt utvalda kontroller enligt 15 §. Om antalet slumpmässigt utvalda kontroller understiger 20 för ett visst stöd eller gruppering av stöd ska beräkningen göras på grundval av samtliga kontroller av stödet.

Jordbruksverket får avstå från att öka antalet stödmottagare som ska kontrolleras på plats om det finns andra sätt att säkerställa att antalet avvikelser minskar.

17 § Om kontrollerna på plats visar att felfrekvensen är lägre än 2 procent för ett visst stöd eller gruppering av stöd får Jordbruksverket sänka procentandelen för kontroller på plats för stödet eller grupperingen av stöd. Förordning (2023:517).

Kontrollurval och kontrollfrekvens för grundvillkor

18 § Kontroll på plats av grundvillkor ska omfatta 1 procent av de stödmottagare som har ansökt om stöd enligt 5 kap., 7 kap. eller 8 kap. Kontrollnivån ska uppnås för hela landet.

Om kontrollerna inte genomförs av det utbetalande organet, är det dock tillräckligt att den lägsta kontrollnivån uppnås hos den länsstyrelse som ansvarar för kontrollen. Förordning (2023:517).

19 § Vid urvalet av stödmottagare för kontroller på plats som avser uppfyllande av grundvillkor enligt artikel 83.6 d) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 ska ett slumpurval mellan 20 procent och 50 procent tillämpas. Om antalet stödmottagare som ska bli föremål för kontroller på plats är större än antalet stödmottagare som krävs enligt artikel 83.6 d) i förordning (EU) 2021/2116 får antalet slumpvis utvalda stödmottagare i det kompletterande urvalet inte överstiga 50 procent. Återstående stödmottagare som ska bli föremål för kontroller på plats ska väljas ut på grundval av en riskanalys.

20 § Om kontrollerna på plats visar avsevärda felfrekvenser när det gäller ett visst grundvillkor eller gruppering av grundvillkor ska Jordbruksverket öka antalet stödmottagare som ska kontrolleras på plats under det efterföljande året. Det ökade antalet kontroller får begränsas till att avse de vanligaste felen. Antalet kontroller ska beräknas för hela landet

1. för varje verksamhetskrav alternativt för varje norm för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, eller
2. genom att gruppera verksamhetskrav och normer.

Antalet kontroller ska bestämmas för varje länsstyrelse som ansvarar för kontrollen.

Beräkningen av antalet kontroller ska göras på grundval av slumpmässigt utvalda kontroller enligt 19 §. Om antalet slumpmässigt utvalda kontroller understiger 20 för ett visst grundvillkor eller gruppering av grundvillkor ska beräkningen göras på grundval av samtliga kontroller av stödet.

Jordbruksverket får avstå från att öka antalet stödmottagare som ska kontrolleras på plats om det finns andra sätt att säkerställa att felfrekvensen minskar. Förordning (2023:517).

Kontrollmetod

Arealbaserade stöd

21 § En kontroll på plats av arealbaserade stöd ska omfatta alla jordbruksskiften i de ansökningar om stöd som har valts ut för kontroll på plats.

22 § En kontroll på plats ska omfatta kontroll av att de uppgifter om de stödberättigande arealernas storlek som stödmottagaren har lämnat i ansökan stämmer och att villkoren för stöd, åtaganden och andra skyldigheter är uppfyllda.

Kontrollen ska även i tillämpliga fall avse grödan.

23 § Den handläggande myndigheten får begära in de uppgifter och handlingar som krävs för att kontrollen ska kunna utföras.

24 § Analyser av data från arealövervakningssystemet eller andra data av minst samma värde får användas som komplement till kontroller på plats om det är möjligt att därigenom bedöma om villkoren för ett stöd uppfylls. Analysen får kompletteras med dokumentation.

25 § Om ett stöd kan följas upp helt eller delvis via arealövervakningssystemet får Jordbruksverket bestämma att antalet kontroller på plats av stöden ska minskas så länge målen enligt artikel 59.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 uppfylls.

Uppföljningen enligt första stycket får kompletteras med fältbesök för att säkerställa att enskilda stödvillkor uppfylls på jordbruksskiften som inte kan analyseras med hjälp av data från Copernicusprogrammets Sentinelsatelliter eller andra data av minst samma värde under stödåret.

Förordning (2023:517).

Djurbaserade stöd

26 § En kontroll på plats som avser djurbaserade stöd ska syfta till att säkerställa att de uppgifter som stödmottagaren har lämnat i ansökan avseende djur för vilka stöd söks stämmer och att villkoren för stöd, åtaganden och andra skyldigheter är uppfyllda. Kontrollen ska omfatta alla djur för vilka det lämnats in en ansökning om djurbaserat stöd eller en utbetalning av sådant stöd.

27 § Om det föreskrivs en hållandeperiod under vilken djuren för att berättiga till stöd ska finnas på det jordbruksföretag som anges i ansökan om stöd ska kontrollen göras vid en tid när det går att på ett säkert sätt kontrollera att djuren har befunnit

sig på platsen. Kontrollen får inte genomföras innan en ansökan om sådant stöd som kräver en hållandeperiod har lämnats.

28 § En kontroll på plats ska omfatta kontroll av att antalet djur som finns på jordbruksföretaget och som omfattas av en ansökan om stöd eller utbetalning av stöd motsvarar det antal djur som anmälts till det centrala nötkreatursregistret (CDB). Kontrollen ska även omfatta kontroll av antalet djur som ännu inte omfattas av någon ansökan.

29 § Kontrollen på plats ska omfatta kontroll av att anmälningarna till och uppgifterna i det centrala nötkreatursregistret (CDB) är korrekta. Kontrollen ska ske på grundval av stickprover av handlingar som avser djur för vilka en ansökan om stöd eller en ansökan om utbetalning av stöd har lämnats in under de sex månader som föregår kontrollen på plats. Om avvikelser konstateras ska kontrollen dock utökas till de tolv månader som föregår kontrollen på plats.

Kontrollen på plats ska även omfatta kontroll av att alla nötkreatur, får och getter som finns på jordbruksföretaget är identifierade med öronmärke, i tillämpliga fall är försedda med djurpass eller transporthandlingar samt är registerförda och anmälda till djurdatabasen. Kontrollen får genomföras genom ett stickprovsurval.

Bemyndigande

30 § Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om hur kontroller får genomföras.

Kontroll av ansökningar om stöd för investeringar, stöd för projekt och startstöd samt stöd till biodlingssektorn

31 § I detta avsnitt finns bestämmelser om kontroll av stöd enligt 6 kap. 5-10 §§ och 9 kap. 9, 14, 19, 24, 31, 38 a, 39, 43, 48, 55, 63 och 67 §§. Förordning (2023:952).

Administrativa kontroller

32 § En administrativ kontroll ska göras av ansökningar om stöd och ansökningar om utbetalning av stöd.

33 § Den administrativa kontrollen ska omfatta kontroll av att en ansökan avser stöd som är förenligt med den strategiska planen för Sverige 2023-2027 och med tillämpliga unionsrättsliga och nationella bestämmelser.

Den administrativa kontrollen av en ansökan om utbetalning ska även omfatta en kontroll av om stödmottagaren har rätt till stöd enligt villkor i beslutet om stöd.

Den administrativa kontrollen av en ansökan om utbetalning av stöd för anläggning och restaurering av våtmarker och dammar enligt 9 kap. 31 § ska även omfatta ett besök på plats för att verifiera investeringen.

Kontroller på plats

34 § En kontroll på plats ska göras av ett urval av ärenden. Urvalet ska vara slumpmässigt och riskbaserat. Den andel som väljs ut slumpmässigt ska utgöra mellan 20 och 40 procent av det totala urvalet. Urvalet ska fördelas över samtliga åtgärder.

Utöver urvalet i första stycket ska en kontroll på plats genomföras i de fall en investering inte på ett godtagbart sätt går att verifiera vid den administrativa kontrollen. Undantag får göras för mindre investeringar.

35 § De ärenden som väljs ut för en kontroll på plats enligt 34 § första stycket ska avse stödbelopp som motsvarar minst 5 procent av de utgifter som finansieras av unionen och för vilka ersättning begärts under ett kalenderår.

Kontrollnivån enligt första stycket ska ökas när det finns skäl till det. Kontrollnivån får minskas om felfrekvensen är på en godtagbar nivå.

36 § En kontroll på plats ska, så långt det är möjligt, utföras innan slututbetalningen görs.

37 § En kontroll på plats får genomföras på distans.

Vid en kontroll på plats ska kontroll göras av att ärendet har genomförts i enlighet med unionsrättsliga och nationella bestämmelser samt villkor i stödbeslutet.

38 § Den person som utför en kontroll på plats får inte ha deltagit i de administrativa kontrollerna av samma ärende.

39 § För varje kontroll på plats ska en rapport upprättas.

Kontroll i efterhand

40 § En kontroll i efterhand ska utföras för ett urval av de ärenden som innehåller investeringar och som omfattas av villkor som fortfarande är aktuella efter att ersättningen slututbetalats. Urvalet ska vara slumpmässigt och riskbaserat. Den andel som väljs ut slumpmässigt ska utgöra mellan 20 och 40 procent av det totala urvalet.

41 § De ärenden som har slututbetalats och som väljs ut till en kontroll i efterhand enligt 40 § ska varje kalenderår motsvara minst 1 procent av de utgifter som finansierats av unionen för investeringar som omfattas av villkor som fortfarande är aktuella.

Jordbruksverket ska öka kontrollnivån enligt första stycket när det finns skäl till det. Myndigheten får minska kontrollnivån om felfrekvensen är på en godtagbar nivå.

42 § En kontroll i efterhand ska avse de villkor som fortfarande är aktuella efter att ett ärende har slututbetalats.

43 § Den person som utför en kontroll i efterhand får inte ha deltagit i de administrativa kontrollerna av samma insats.

44 § För varje kontroll i efterhand ska en rapport upprättas.

Bemyndigande

45 § Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om hur kontroller får genomföras.

Kontroll av ansökningar som rör producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn

Administrativa kontroller och kontroller på plats

46 § En administrativ kontroll ska göras av ansökningar om godkännande av ett operativt program för en producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn. Kontrollen ska omfatta

1. att ansökan är förenlig med strategisk plan för genomförande av den gemensamma jordbrukspolitik i Sverige 2023-2027 och med tillämpliga unionsrättsliga och nationella bestämmelser,
2. värdet av den saluförda produktionen,
3. de bidrag till driftsfonden som producentorganisationen har åtagit sig att lämna och

4. de insatser som omfattas av programmet.

Förordning (2023:517).

47 § En administrativ kontroll ska göras av ansökningar om utbetalning av stöd till en producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn. Kontrollen ska omfatta

1. att ansökan är förenlig med strategisk plan för genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken i Sverige 2023-2027 och med tillämpliga unionsrättsliga och nationella bestämmelser,
2. att stödet avser kostnader som berättigar till stöd och att insatsen omfattas av det operativa programmet,
3. att stödet för en insats inte överstiger det belopp som anges i det operativa programmet,
4. att villkoren för stödet för en insats har följts, och
5. att beloppet i driftsfonden inte överskrids.

Förordning (2023:517).

48 § En kontroll på plats ska göras av de insatser som omfattas av en ansökan om utbetalning.

Jordbruksverket får besluta att inte göra en kontroll på plats om

1. insatsen avser ett mindre belopp, eller
2. Jordbruksverket bedömer att risken är liten för att villkoren för stöd för en insats inte är uppfyllda.

Andra stycket gäller inte i de fall då en insats inte på ett godtagbart sätt går att verifiera vid den administrativa kontrollen enligt 47 §. Förordning (2023:517).

49 § En kontroll på plats av en insats ska, så långt det är möjligt, utföras innan Jordbruksverket betalar ut stöd för insatsen.

Kontrollen får aviseras i förhand, om detta inte äventyrar syftet med kontrollen. Kontrollen får genomföras på distans.

En rapport ska upprättas för varje kontroll.

Förordning (2023:517).

50 § Den person som utför en kontroll på plats av en insats får inte ha deltagit i den administrativa kontrollen av samma ärende. Förordning (2023:517).

Kontroll i efterhand

51 § En kontroll i efterhand ska göras av ett urval av de investeringar som stöd har lämnats för. Urvalet ska vara slumpmässigt och riskbaserat. Den andel av urvalet som väljs ut slumpmässigt ska utgöra mellan 20 och 40 procent av det totala urvalet. Förordning (2023:517).

52 § De investeringar som väljs ut till en kontroll i efterhand ska varje kalenderår motsvara minst 1 procent av de utgifter för investeringar som finansierats av Europeiska unionen och som omfattas av villkor som fortfarande är aktuella.

Jordbruksverket ska öka kontrollnivån enligt första stycket när det finns skäl till det. Jordbruksverket får minska kontrollnivån om felfrekvensen är på en godtagbar nivå. Förordning (2023:517).

53 § En kontroll i efterhand ska avse de villkor som fortfarande är aktuella efter att stöd har betalats ut för en investering. Förordning (2023:517).

54 § Den person som utför en kontroll i efterhand får inte ha deltagit i de administrativa kontrollerna av samma investering.

För varje kontroll i efterhand ska en rapport upprättas. Förordning (2023:517).

Kontroll av lokala aktionsgrupper

55 § Jordbruksverket ska utföra administrativ kontroll och kontroll på plats av att en lokal aktionsgrupp följer beslut enligt 3 kap. 11 § andra stycket, nationell rätt och unionslagstiftningen. Jordbruksverket ska vid avvikelser vidta lämpliga och proportionerliga åtgärder. Förordning (2023:517).

12 kap. Avdrag och administrativa sanktioner

Återbetalningsskyldighet och hävning av stöd

Upphävande av stödbeslut

1 § Den myndighet som handlägger en ansökan om stöd ska före slututbetalningen besluta att, helt eller delvis, upphäva ett beslut om stöd om någon av förutsättningarna i 3 § 1 eller 2 är uppfyllda. Detsamma gäller om något annat inträffar som innebär att den som beviljats stöd med hänsyn till syftet med stödet inte bör få ha det kvar.

Om beslutet upphävs på grund av att någon av förutsättningarna i 3 § 1 eller 2 är uppfyllda är stödmottagaren inte berättigad till stöd för samma åtgärd som hävningen avser det kalenderår då felaktigheten som ledde till hävning upptäcktes eller det påföljande kalenderåret. Detta gäller dock inte stöd enligt 5 kap.

2 § Om stödmottagaren har brutit mot stödvillkoren i fråga om sådana arealer, djur eller andra ersättningsgrundande enheter som ingår i beslut om stöd enligt 5 kap. 14 §, 7 kap. eller 8 kap., men som inte finns med i ansökan om utbetalning, ska det leda till samma indragning av stödet som om dessa arealer, djur eller andra ersättningsgrundande enheter hade funnits med i ansökan om utbetalning.

Återbetalning av stöd

3 § En stödmottagare är återbetalningsskyldig om

1. stödet beviljats på grund av att stödmottagaren lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter i sin ansökan om stöd,
2. stödmottagaren på ett allvarligt sätt har brutit mot de villkor som gäller för stödet,
3. utbetalningen skett på grund av att stödmottagaren lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter i sin ansökan om utbetalning av stöd,
4. stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp, eller
5. den myndighet som handlägger ansökan om stöd upphäver ett beslut om stöd och beslutet om upphävande har fått laga kraft.

En stödmottagare är inte återbetalningsskyldig om det skulle vara uppenbart oskäligt att återkräva beloppet.

3 a § Utöver vad som anges i 3 § är en producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn återbetalningsskyldig om organisationen upphör att genomföra ett operativt program innan programmets giltighetstid har löpt ut.

Första stycket gäller dock inte om

1. organisationen är erkänd enligt artikel 154 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 eller har av sagt sig sitt erkännande men fortfarande uppfyller kriterierna för erkännande och syftena med de insatser som anges i det operativa programmet var uppfyllda vid den tidpunkt då

organisationen upphörde att genomföra programmet, och

2. de tillgångar som har finansierats med stöd från organisationens driftsfond bibehålls i organisationens ägo, och finns i organisationens, dess dotterbolags eller medlemmars besittning enligt 6 kap. 13 §.

Med dotterbolag enligt andra stycket 2 avses dotterbolag som organisationen eller sammanslutningen av organisationer äger till minst 90 procent. Förordning (2023:517).

3 b § En producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn är även återbetalningsskyldig när organisationen upplöses eller när ett erkännande av en organisation återkallas enligt artikel 59.3 eller 59.6 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/891 av den 13 mars 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011. Förordning (2023:517).

4 § Den handläggande myndigheten ska besluta att kräva tillbaka ett stöd om någon av grunderna i 3-3 b §§ är uppfyllda. Förordning (2023:517).

Efterskänkande av stödbelopp

5 § Om det stödbelopp som ska återbetalas för ett stöd är 100 euro eller lägre ska återbetalning inte ske.

Om stödmottagaren saknar betalningsförmåga får den handläggande myndigheten eller Jordbruksverket besluta att efterskänka beloppet. Förordning (2023:517).

Minskning av direktstöd och stöd för miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden samt kompensationsstöd

Minskning av arealbaserat stöd

6 § Administrativa sanktioner ska tas ut enligt andra stycket genom att minska följande stöd:

- grundläggande inkomststöd för hållbarhet enligt 5 kap. 5 §,
- kompletterande omfördelningsinkomststöd enligt 5 kap. 7 §,
- kompletterande inkomststöd till unga jordbrukare enligt 5 kap. 8 §,
- stöd för ekologisk produktion enligt 5 kap. 14 §,
- stöd för odling av mellangröda och fånggröda och för vårbearbetning enligt 5 kap. 20 §,
- stöd för precisionsjordbruk enligt 5 kap. 24 §, och
- kompensationsstöd för bergsområden och områden med naturliga begränsningar enligt 8 kap.

Om skillnaden mellan den areal som stöd har sökts för och arealen i en grupp enligt 3 kap. 23 § andra stycket är mer än två hektar eller 3 procent större än arealen i gruppen, ska stödet minskas med ett belopp motsvarande 1,5 gånger den skillnad som har konstaterats. Minskningen får inte överstiga 100 procent av det belopp som stöd har sökts för.

Om det belopp som beräknas för minskningen inte kan avräknas helt under innevarande kalenderår och de tre kalenderår som följer på det kalenderår då felaktigheten upptäcktes, ska det utestående beloppet efterskänkas. Förordning (2023:517).

7 § Administrativa sanktioner genom minskning av stöd för skötsel av betesmarker och slåtterängar enligt 7 kap. 12 §, stöd för fäbodan enligt 7 kap. 16 §, stöd för skötsel av våtmarker och dammar enligt 7 kap. 19 § samt stöd för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner enligt 7 kap. 20 § ska tas ut och beräknas enligt 8 och 9 §§.

8 § Om skillnaden mellan den areal som stöd har sökts för och arealen i en grupp enligt 3 kap. 23 § andra stycket är större än två hektar eller större än 3 procent, men högst 20 procent av arealen i gruppen, ska stödet minskas med ett belopp motsvarande två gånger den skillnad som har konstaterats.

Om skillnaden mellan den areal som stöd har sökts för och arealen i en grupp enligt 3 kap. 23 § andra stycket är större än 20 procent av arealen i gruppen ska inget stöd betalas ut för gruppen.

9 § Om skillnaden mellan den areal som stöd har sökts för och arealen i en grupp enligt 3 kap. 23 § andra stycket är större än 50 procent av arealen i gruppen ska inget stöd betalas ut för gruppen och stödet ska minskas ytterligare med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan den areal som stöd har sökts för och arealen i gruppen.

Om det belopp som beräknas för minskningen inte kan avräknas helt på alla stödutbetalningar som omfattas av detta kapitel under innevarande kalenderår och de tre kalenderår som följer på det kalenderår då felaktigheten upptäcktes ska det utestående beloppet efterskänkas.

Minskning av djurbaserat stöd

10 § Administrativa sanktioner genom minskning av kopplat inkomststöd för produktion av nötkreatur enligt 5 kap. 29 §, ersättning för djurvälstånd enligt 7 kap. 13 § och stöd för hotade husdjursraser enligt 7 kap. 24 § ska tas ut och beräknas enligt

13-15 §§. Vid tillämpning av 12-14 §§ gäller det som sägs i 11 § om när ett djur ska anses vara fastställt.

11 § Ett djur ska anses vara fastställt om det är korrekt märkt, journalfört och rapporterat i enlighet med artiklarna 108-120 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429. Detta gäller även ett djur i en ansökan om kopplat inkomststöd för produktion av nötkreatur enligt 5 kap. 29 § som inte passerat tolv månaders ålder. Ett djur i en ansökan om stöd för hotade husdjursraser enligt 7 kap. 24 § får ersättas med ett annat djur, om den handläggande myndigheten inte redan har informerat stödmottagaren om en felaktighet i ansökan om stöd eller utbetalning av stöd eller redan har meddelat stödmottagaren sin avsikt att genomföra en kontroll på plats.

Om djur har flyttats till andra platser än de som angetts i ansökan under den hållandeperiod som avses i 11 kap. 27 § ska djuren anses som fastställda om de omedelbart kunnat lokaliseras på jordbruksföretaget vid kontrollen på plats.

Den handläggande myndigheten får ändra uppgifterna i och anmälningarna till systemet för identifiering och registrering av nötkreatur när som helst om myndigheten upptäcker uppenbara fel. Förordning (2023:517).

12 § Om en ansökan om stöd enligt 10 § innehåller flera djur än de som fastställts enligt 11 § ska stödet minskas enligt 13 §.

13 § Om skillnaden mellan det antal djur som omfattas av ansökan och antalet fastställda djur är högst tre djur, ska det totala stöd- eller ersättningsbeloppet minskas med en procentsats som beräknas i enlighet med 14 §.

Om skillnaden mellan det antal djur som omfattas av ansökan och antalet fastställda djur är större än tre djur, ska det totala stöd- eller ersättningsbeloppet minskas med

1. den procentsats som fastställts i enlighet med 14 §, om denna inte är större än 20 procent, eller
2. två gånger den procentsats som fastställs i enlighet med 14 §, om denna är större än 20 procent, dock högst 30 procent.

Om den procentsats som fastställts i enlighet med 14 § överstiger 30 procent ska stödet eller ersättningen för det berörda ansökningsåret minskas till noll.

Om den procentsats som fastställts i enlighet med 14 § överstiger 50 procent ska stödet eller ersättningen för det berörda ansökningsåret minskas till noll. Därutöver

ska ytterligare en sanktion tas ut som utgörs av ett belopp som motsvarar skillnaden mellan det antal djur som omfattas av ansökan och antalet fastställda djur. Om det beloppet inte kan avräknas helt under de tre kalenderår som följer på det kalenderår då felaktigheten upptäcktes, i enlighet med artikel 31 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 128/2022, ska det utestående beloppet efterskänkas.

14 § Procentsatsen som avses i 13 § beräknas genom att antalet djur som omfattas av ansökan minskat med antalet fastställda djur divideras med det antal djur som fastställts.

15 § En sanktion i form av minskning av stöd eller ersättning enligt 13 § ska inte tillämpas om stödmottagaren inte kan uppfylla kriterierna för stödberättigande eller åtagandena på grund av att antalet djur minskat till följd av naturliga omständigheter, och stödmottagaren skriftligen har underrättat den handläggande myndigheten inom tio arbetsdagar från det att han eller hon upptäckte att antalet djur minskat.

Med naturliga omständigheter avses omständigheter utom stödmottagarens kontroll, till exempel att djur dör av sjukdom eller olycka.

16 § När det gäller tillämpning av bestämmelserna i 12-14 §§ på stöd som beräknas enligt 5 kap. 30 § ska beräkningen av minskningen av stödet göras på grundval av antalet djurenheter.

Minskning av kompletterande omfördelningsstöd för hållbarhet

17 § Om en stödmottagare har delat upp sin ansökan om kompletterande omfördelningsstöd för hållbarhet enligt 5 kap. 7 § i flera för att få omfördelningsstöd ska stödet inte betalas ut till de berörda stödsökande. Därutöver ska motsvarande 20 procent av det belopp som skulle ha betalats ut för varje ansökan avräknas från alla utbetalningar till stödmottagaren som omfattas av detta kapitel. Om sanktionen inte kan avräknas helt från utbetalningar av stöd som omfattas av detta kapitel under innevarande kalenderår eller de tre efterföljande kalenderåren ska det utestående beloppet efterskänkas.

Minskning av kompletterande inkomststöd till unga jordbrukare

18 § Om en stödmottagare har lämnat oriktiga uppgifter i samband med sin ansökan om kompletterande inkomststöd till unga jordbrukare enligt 5 kap. 8 § ska motsvarande 20 procent av beloppet som skulle ha betalats ut avräknas från utbetalningar till stödmottagaren av stöd som omfattas av detta kapitel. Om sanktionen inte kan avräknas helt från alla utbetalningar som omfattas av detta

kapitel under innevarande kalenderår och de tre efterföljande kalenderåren ska det utestående beloppet efterskänkas.

Minskning av stöd på grund av för sent inlämnad ansökan

19 § Om en ansökan om stöd enligt 3 kap. 17 § eller en ansökan om utbetalning av stöd har lämnats in efter det att ansökningstiden gått ut ska den försenade inlämningen leda till sanktion genom en minskning av stödet med 1 procent för varje arbetsdag av de belopp som stödmottagaren skulle ha haft rätt till om ansökan om stöd eller utbetalning av stöd lämnats i tid.

20 § Om förseningen uppgår till mer än 25 kalenderdagar ska ansökan om stöd eller utbetalning av stöd inte godtas och stödet ska minskas till noll.

Minskning av stöd för odeklarerad areal

21 § Stödet för stödåret ska minskas med upp till 3 procent om en stödmottagare i sin ansökan om stöd inte har angett all mark som kan berättiga till stöd och skillnaden mellan följande arealer är större än 3 procent av den areal som har angetts i ansökan:

1. den areal som angetts i den samlade stödansökan (SAM- ansökan) och
2. den areal som angetts i ansökan om stöd plus den areal som inte har angetts i ansökan om stöd.

Minskning av stöd till följd av överträdelse av grundvillkor

22 § Om en stödmottagare inte uppfyller de grundvillkor som anges i 4 kap. ska stödet minskas enligt 23-30 §§.

23 § Av artikel 9.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 och artikel 85.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 framgår i vilka fall minskning av stöd vid en oavsiktlig överträdelse ska ske med 1 respektive 3 procent. Därutöver får minskningen för en oavsiktlig överträdelse bestämmas till 5 procent om det finns skäl för det med hänsyn till överträdelsens allvar, omfattning och varaktighet.

Om en överträdelse enligt första stycket har grava konsekvenser för att uppnå målet med ett grundvillkor eller utgör en direkt risk för folkhälsan eller djurhälsan ska minskningen av stödet dock alltid vara 5 procent.

24 § Utöver vad som anges i artikel 85.6 första stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 ska en överträdelse anses vara avsiktlig om det är fråga om en överträdelse som lett till en minskning av stödet med 5 procent enligt 23 § första eller andra stycket och stödmottagaren

1. har haft för avsikt att få fullt stöd utan att uppfylla grundvillkoren, eller
2. genom aktiva åtgärder har orsakat den skada för miljön, hälsan eller djurskyddet som överträdelsen lett till.

25 § Om en oavsiktlig överträdelse upprepas en gång under en sammanhängande period om tre kalenderår ska minskningen av stödet vara 5, 10 eller 15 procent när minskningen enligt artikel 9. 1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172, artikel 85.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2116/2021 och 23 § första stycket skulle ha varit 1, 3 eller 5 procent.

Om en oavsiktlig överträdelse enligt 23 § andra stycket upprepas en gång under en sammanhängande period om tre kalenderår ska minskningen av stödet vara 15 procent.

Förordning (2023:517).

26 § Om en oavsiktlig överträdelse upprepas fler än en gång under en sammanhängande period om tre kalenderår ska, när minskningen enligt artikel 9.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1172, artikel 85.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och 23 § första stycket skulle ha varit 1, 3 eller 5 procent, minskningen av stödet vara

1. 15, 20 eller 25 procent vid andra upprepningen,
2. 20, 30 eller 50 procent vid tredje upprepningen,
3. 25, 40 eller 100 procent vid fjärde upprepningen,
4. 30, 50 eller 100 procent vid femte upprepningen, och
5. 35, 60 eller 100 procent vid sjätte upprepningen.

Om en överträdelse upprepas fler gånger än vad som anges i första stycket ska stödet minskas med 100 procent.

Om en överträdelse enligt 23 § andra stycket upprepas fler än en gång under en sammanhängande period om tre kalenderår ska minskningen av stödet vara

1. 25 procent vid andra upprepningen,
2. 50 procent vid tredje upprepningen, och
3. 100 procent vid ytterligare upprepningar.

27 § Om en avsiktlig överträdelse enligt 24 § är av extrem karaktär med hänsyn till överträdelsens allvar, omfattning eller varaktighet ska stödmottagarens stöd minskas enligt artikel 85.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och stödmottagaren uteslutas från samtliga utbetalningar av stöd som anges i artikel 83.1 i förordningen under det efterföljande kalenderåret.

28 § När fler än en överträdelse har skett under samma kalenderår ska avdraget för respektive överträdelse läggas ihop enligt principerna i artikel 11 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172. En överträdelse av flera villkor under samma verksamhetskrav (SMR) eller norm (GAEC) ska i det här sammanhanget betraktas som en enda överträdelse.

Förordning (2023:517).

29 § När en fastställd överträdelse av ett verksamhetskrav samtidigt utgör en överträdelse av ett annat verksamhetskrav, ska överträdelsen betraktas som en enda överträdelse.

30 § Om jordbruksmark, ett jordbruksföretag eller delar av ett jordbruksföretag överlåts under ett kalenderår ska minskningen av stödet enligt 23-29 §§ avse det totala stödbelopp som har beviljats eller skulle ha beviljats den som förvärvat egendomen. Detta gäller oavsett om överträdelsen har skett före eller efter förvärvet.

Minskningen av stödet ska dock tillämpas på grundval av totalbeloppen för de stöd som har beviljats eller skulle ha beviljats överlåtaren, om han eller hon har gjort sig skyldig till överträdelsen och har lämnat in en ansökan om stöd eller utbetalning av stöd under kalenderåret eller kalenderåren.

31 § Av artikel 85.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 följer att inga administrativa sanktioner ska tillämpas om överträdelsen inte har några eller endast obetydliga konsekvenser för att uppnå målet med kravet eller normen.

32 § Länsstyrelsen ska använda en upplysningsmekanism i enlighet med artikel 85.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116. En stödmottagare ska informeras om den jordbruksrådgivning som ska finnas enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 samt hur överträdelsen kan åtgärdas.

Undantag från administrativa sanktioner

33 § Administrativa sanktioner enligt 6-21 §§ ska inte tillämpas om den överträdelse som ligger till grund för sanktionen beror på

1. force majeure eller exceptionella omständigheter,
2. uppenbara fel i ansökan, eller
3. fel från den handläggande myndighetens sida som inte rimligen kunde ha upptäckts av stödmottagaren.

Administrativa sanktioner ska inte heller tillämpas om överträdelsen har berott på någon annan omständighet som stödmottagaren varken har kunnat förutse eller borde ha förutsett och inte heller har kunnat påverka, eller om det av någon annan anledning framstår som oskäligt.

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om vad som avses med uppenbara fel.

34 § Administrativa sanktioner enligt 23-30 §§ ska inte tillämpas om den överträdelse som ligger till grund för sanktionen beror på force majeure eller exceptionella omständigheter eller ett beslut av en myndighet.

Avdragsordning

35 § En avdragsordning ska gälla för minskning av

1. grundläggande inkomststöd för hållbarhet enligt 5 kap. 5 §,
2. kompletterande omfördelningsinkomststöd för hållbarhet enligt 5 kap. 7 §,
3. kompletterande inkomststöd till unga jordbrukare enligt 5 kap. 8 §,
4. ersättning för ekologisk produktion enligt 5 kap. 14 §,
5. ersättning för odling av mellangröda för kolinlagring, fånggröda för minskat kväveläckage och vårbearbetning för minskat kväveläckage enligt 5 kap. 20 §,
6. ersättning för precisionsjordbruk enligt 5 kap. 24 §,
7. stöd för skötsel av betesmarker och slätterängar enligt 7 kap. 12 §,
8. ersättning för fäbodan enligt 7 kap. 16 §, ersättning för skötsel av våtmarker och dammar enligt 7 kap. 19 §, ersättning för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner enligt 7 kap. 20 §, och
9. kompensationsstöd för bergsområden, områden med naturliga begränsningar och områden med särskilda begränsningar enligt 8 kap.

36 § Avdrag från stöd som anges i 35 § ska ske i följande ordning.

1. allmänna och stödspecifika sanktioner enligt 6-14 §§,
2. villkorsavdrag för stödspecifika skötselvillkor,
3. minskning av stöd på grund av för sent inlämnad ansökan enligt 19 §,
4. minskning av stöd för odeklarerad areal enligt 21 §,
5. avdrag för finansiell disciplin i enlighet med artikel 17 i Europaparlamentets och

rådets förordning (EU) 2021/2116,

6. minskning av stöd för överträdelse av grundvillkor enligt 23-30.

Avdrag och sanktioner i fråga om investeringsstöd, projektstöd, startstöd och stöd för biodlingssektorn

Hantering av utgifter som inte är stödberättigande

37 § Stöd får betalas ut endast om utgifterna är stödberättigande enligt unionsrättsliga och nationella bestämmelser samt villkor i stödbesluten. Om en utgift inte är stödberättigande ska den handläggande myndigheten besluta att utgiften inte ska ingå i underlaget för utbetalningen av stödbeloppet.

Villkorsavdrag

38 § Avdrag ska göras om den som har ansökt om stöd för biodlingssektorn enligt 6 kap. eller om stöd enligt 9 kap. har brutit mot villkor enligt unionsrättsliga bestämmelser, bestämmelserna i denna förordning, föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning eller villkor i ett stödbeslut.

Avdraget ska vara proportionerligt och bedömas utifrån den bristande efterlevnadens allvar, omfattning, varaktighet eller upprepning. Förordning (2023:517).

39 § Avdrag enligt 38 § ska göras procentuellt antingen från de utgifter som berörs av felaktigheten eller på utbetalningsbeloppet.

Sanktioner

40 § En administrativ sanktion ska tas ut om det vid en kontroll enligt 11 kap. 32 och 34 §§ visar sig att skillnaden är mer än 10 procent mellan

1. det belopp som ska betalas ut till stödmottagaren baserat på ansökan om utbetalning och beslutet om stöd, och
2. det belopp som ska betalas ut till stödmottagaren efter kontroll av ansökan om utbetalning.

Sanktionsbeloppet ska utgöras av skillnaden mellan de båda beloppen, men får inte överstiga en fullständig indragning av stödet.

41 § Om villkorsavdrag på utbetalningsbeloppet för en insats har gjorts enligt 38 och 39 §§ eller en administrativ sanktion tagits ut enligt 40 § ska det totala stöd som beviljats för insatsen sänkas med motsvarande belopp.

42 § En administrativ sanktion enligt 40 § ska inte tas ut om den överträdelse som ligger till grund för sanktionen beror på

1. force majeure eller exceptionella omständigheter, eller
2. fel från den handläggande myndighetens eller någon annan myndighets sida och felet inte rimligen kunde ha upptäckts av stödmottagaren.

En administrativ sanktion ska inte heller tillämpas om det av någon annan anledning framstår som oskäligt.

Avdrag och sanktioner i fråga om stöd till producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn

Hantering av utgifter som inte är stödberättigande

43 § Stöd får betalas ut endast om utgifterna är stödberättigande enligt unionsrättsliga och nationella bestämmelser och omfattas av ett godkänt operativt program. Om en utgift inte är stödberättigande eller inte omfattas av ett godkänt operativt program ska Jordbruksverket göra avdrag för hela den berörda utgiften. Förordning (2023:517).

Avdrag från stöd

44 § Om en producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn som har ansökt om utbetalning av stöd enligt 6 kap. har brutit mot unionsrättsliga bestämmelser, bestämmelserna i denna förordning, föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning eller villkor i ett operativt program ska Jordbruksverket göra avdrag för hela den berörda insatsen. Förordning (2023:517).

Sanktioner

45 § En administrativ sanktion ska tas ut om det vid en kontroll enligt 11 kap. visar sig att skillnaden är mer än 3 procent mellan å ena sidan det belopp som skulle ha betalats ut till en producentorganisation inom frukt- och grönsakssektorn baserat på ansökan om utbetalning av stöd och å andra sidan det belopp som ska betalas ut till producentorganisationen efter kontroll av ansökan om utbetalning.

Sanktionsbeloppet ska utgöras av skillnaden mellan de båda beloppen, men får inte överstiga en fullständig indragning av stödet. Förordning (2023:517).

46 § En administrativ sanktion enligt 45 § ska inte tas ut om den överträdelse som ligger till grund för sanktionen beror på

1. force majeure eller exceptionella omständigheter, eller

2. fel från Jordbruksverkets sida och felet inte rimligen kunde ha upptäckts av producentorganisationen.

En administrativ sanktion ska inte heller tas ut om det av någon annan anledning framstår som oskäligt.

Förordning (2023:517).

13 kap. Övriga bestämmelser

Bemyndiganden

1 § Jordbruksverket får, efter att Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Sametinget, Skogsstyrelsen och de organisationer som har representanter i övervakningskommittén getts tillfälle att yttra sig, meddela ytterligare föreskrifter om

1. stöd och stödvillkor,
2. stödberättigande utgifter,
3. på vilka villkor och på vilket sätt som stöd får kombineras med äldre åtaganden på samma areal eller inom samma jordbruksföretag,
4. upphävande av stöd och åtaganden, avdrag i fråga om stöd och administrativa sanktioner på grund av att villkoren för stöd inte har följts,
5. termer och uttryck enligt 1 kap. 7-7 b §§ och definitioner i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115, och
6. verkställigheten av denna förordning.

Första stycket gäller inte stöd enligt 6 kap.

Förordning (2023:336).

2 § Jordbruksverket får, efter att de berörda myndigheterna getts tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om länsstyrelsernas, Sametingets och Skogsstyrelsens handläggning av stöd.

3 § Jordbruksverket får, när det gäller stöd enligt 6 kap., meddela ytterligare föreskrifter om

1. stöd och stödvillkor,
2. stödberättigande utgifter,
3. upphävande av stöd, avdrag på stöd och andra administrativa sanktioner på grund av att villkoren för stöd inte har följts, och
4. verkställigheten av denna förordning.

Förordning (2023:517).

3 a § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om operativa program för producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn. Förordning (2023:517).

4 § Jordbruksverket, länsstyrelserna, Sametinget och Skogsstyrelsen ska säkerställa att det krav uppfylls som anges i bilaga I 1.D.1 i) till kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127.

Preskription

5 § Bestämmelser om preskription för att vidta åtgärder på grund av sådana oegentligheter som avses i artikel 1.2 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 finns i artikel 3 i den förordningen. I stället för de frister som anges i artikel 3.1 första och fjärde styckena gäller att ett beslut om återkrav på grund av oegentligheter ska fattas inom tio år från det att beloppet betalades ut.

I fråga om preskription av andra fordringar på återbetalning än sådana som avses i första stycket gäller preskriptionslagen (1981:130).

Ränta

6 § Om stödmottagaren inte är berättigad till ett stödbelopp och detta ska betalas tillbaka, ska ränta tas ut. Räntan ska beräknas enligt räntelagen (1975:635). Förordning (2023:517).

Överklagande och verkställighet

7 § Länsstyrelsens beslut om stöd, åtaganden eller utbetalning av stöd enligt 5 kap., 7 kap. och 8 kap., återkrav av sådana stöd enligt 12 kap. 4 § och beslut om avdrag för överträdelse av grundvillkoren enligt 12 kap. 23-30 §§ får överklagas till Jordbruksverket.

I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol.

Andra beslut än Jordbruksverkets beslut i ett överklagat ärende enligt första stycket, beslut om utbetalning av stöd enligt 3 kap. 3, 5-9 §§, 16 § tredje stycket och 33 §, beslut om godkännande av operativa program enligt 3 kap. 6 §, beslut om upphävande av stöd enligt 12 kap. 1 § och beslut om återkrav enligt 12 kap. 4 § av stöd enligt 6 kap. och 9 kap. får dock inte överklagas. Förordning (2023:517).

8 § Beslut om stöd och åtaganden enligt 5 kap., 7 kap. och 8 kap. och beslut om avdrag för överträdelse av grundvillkor enligt 12 kap. 23-30 §§ gäller omedelbart, även om de överklagas.

Övergångsbestämmelser

2022:1826

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Bestämmelserna i 4 kap. 3 § tillämpas dock först från och med den 1 januari 2024.
3. Genom förordningen upphävs
 - a) förordningen (2014:1101) om EU:s direktstöd till jordbrukare,
 - b) förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder, och
 - c) förordningen (2015:407) om lokalt ledd utveckling.
4. De upphävda förordningarna gäller fortfarande för stöd som har beviljats före ikraftträdandet.
5. Vid tillämpning av förordningen om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder på stöd som har beviljats före ikraftträdandet för restaurering av betesmarker och slåtterängar enligt 8 kap. 15 § och för stöd för vallodling enligt 8 kap. 18 § gäller dock inte bestämmelserna om förlängning av stöd i 8 kap. 2 § fjärde stycket och om omvandling av stöd i 8 kap. 4 §.
6. Trots 3 b) får stöd lämnas och betalas ut enligt 3-7 och 12 kap. förordningen om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder för genomförande av landsbygdsprogrammet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005 till och med den 31 december 2025. För sådana stöd gäller bestämmelserna i förordningen om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. För stöd som beviljats senast den 31 december 2025 gäller bestämmelserna i förordningen även efter detta datum.
7. Trots 3 c) får stöd lämnas och betalas ut enligt förordningen om lokalt ledd utveckling ur Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden till och med den 31 december 2023 och ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling till och med den 31 december 2025. För sådana stöd gäller bestämmelserna i förordningen om lokalt ledd utveckling. För stöd som beviljats senast den 31 december 2023 respektive den 31 december 2025 gäller bestämmelserna i förordningen även efter detta datum.
8. Trots 3 b) och 3 c) gäller bestämmelserna om övervakningskommitté i

förordningen om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder och i förordningen om lokalt ledd utveckling till och med den 31 december 2025.

2023:336

1. Denna förordning träder i kraft den 22 juni 2023.
2. Bestämmelserna i 9 kap. 14, 47 a och 66 a §§ tillämpas även på ansökningar som lämnats in före ikraftträdandet.

2024:141

1. Denna förordning träder i kraft den 18 mars 2024.
2. Bestämmelserna i 4 kap. 15 a-15 f och 17 §§ tillämpas även på ansökningar som lämnats in före ikraftträdandet.

2024:453

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2024.
2. Bilaga 5 i den nya lydelsen tillämpas även på ansökningar för stödåret 2024 som lämnats in före ikraftträdandet.

/Bilagorna är inte med här./

Svensk författningssamling

Svensk författningssamling (SFS) innehåller gällande lagar och förordningar. Om en författning ändras ersätts den gamla texten med den nya.

SVERIGES
RIKSDAG

All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen
är folkets främsta företrädare.

Kontakt

Växel

Växel

08-786 40 00

Faktafrågor om riksdagen och EU

Riksdagsinformation

020-349 000

riksdagsinformation@riksdagen.se

Kontakta ledamöter

Frågor om Riksdagsförvaltningens diarium

registrator.riksdagsforvaltningen@riksdagen.se

Genvägar

Arbeta hos oss

Beställ och ladda ner

Press

Riksdagens öppna data

Riksdagsbiblioteket

Riksdagsförvaltningens diarium

Följ Sveriges riksdag

X

Youtube

Instagram

[LinkedIn](#)

[Talmannen på X](#)

[Talmannen på Instagram](#)

Prenumerera

För dig som vill bevaka arbetet i kammaren och utskotten finns det flera olika sätt att välja mellan.

[Följ och prenumerera](#)

[Om webbplatsen](#)

[Kakor](#)

[Tillgänglighet](#)

